

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

ปัญหาพิเศษ

เรื่อง

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงาน
ของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด
Factors Effecting Performance of
Bantangkwean Cooperatives Ltd.

โดย

T097935

นางสาวศิริญา ภูณฤมิต

นางสาวธนภรณ์ ดีไชยเศรษฐ

ปพ.

ศ 4527

2547

เสนอ

เลขหมู่.....

เลขทะเบียน..... 97935

วัน,เดือน,ปี..... 0 Jun 2008

ภาควิชาบริหารธุรกิจเกษตร

คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (บริหารธุรกิจเกษตร)

พ.ศ. 2547

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การนำงบประมาณไปรวมขายตามที่สหกรณ์กำหนด คิดเป็นร้อยละ 59.3 ในด้านทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อสหกรณ์กองทุนสวนยางที่ประสบความสำเร็จ พบว่า สมาชิกส่วนใหญ่จะมีทัศนคติต่อสหกรณ์ที่ประสบความสำเร็จ ในเรื่องของคณะกรรมการมีความซื่อสัตย์ สุจริต และมีการแก้ปัญหาอย่างรวดเร็ว คิดเป็นร้อยละ 42.1 ด้านการสนับสนุนของเจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พบว่า หน่วยงานที่ให้การสนับสนุนส่วนใหญ่ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 91.0

จากการศึกษาในครั้งนี้ ได้มีข้อเสนอแนะ คือ รัฐบาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการปรับปรุงกลยุทธ์การส่งเสริมเพื่อศักยภาพและประสิทธิภาพในการพัฒนาสหกรณ์ ในการจัดตั้งสหกรณ์ต่าง ๆ ของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ควรมีการวางหลักเกณฑ์และกลยุทธ์ในการดำเนินงานที่ชัดเจน รวมทั้งภาครัฐควรเข้าไปช่วยเหลือเกษตรกรรายสวนยาง ผ่านทางสหกรณ์กองทุนสวนยาง โดยเฉพาะในเรื่องของราคา จะต้องมีการช่วยเหลือให้เกษตรกรได้รับความเป็นธรรมมากที่สุด

คำนิยม

ปัญหาพิเศษฉบับนี้ สำเร็จเรียบร้อยได้ด้วยความอนุเคราะห์และความกรุณาอย่างยิ่งจากบุคคลหลายท่าน ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์เสาวคนธ์ เลิศกาญจนะ ที่กรุณารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ ซึ่งเป็นผู้ให้คำแนะนำและดูแลการตรวจสอบแก้ไขทุกขั้นตอนของการศึกษาอย่างใกล้ชิด อาจารย์ปรเมศวร์ อัสวเรืองพิภพ กรรมการที่ปรึกษา อาจารย์ธำรงค์ เมฆโหรา และอาจารย์โอปอล์ สุวรรณเมฆ ที่ได้ให้ความรู้และคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดทำปัญหาพิเศษฉบับนี้ เพื่อให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ทุก ๆ ท่าน ณ หอสมุดกลางมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สาขาวิจัยแห่งชาติ กรมส่งเสริมสหกรณ์ และสถานที่ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ คุณสุธา สุขมิ่ง ผู้ช่วยผู้จัดการสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด จังหวัดพัทลุง ที่กรุณาให้ความร่วมมือ ในการอำนวยความสะดวก ในการนัดหมายและเดินทางไปทำการเก็บข้อมูลของ คณะกรรมการบริหารสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดีทุกประการ

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ พี่ ๆ น้อง ๆ และครอบครัวซึ่งคอยให้กำลังใจ ตลอดจนผู้ที่มีส่วนช่วยเหลือในการทำปัญหาพิเศษทุกท่าน ที่มีได้กล่าวถึงไว้ ณ ที่นี้

ผู้ศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งว่า การศึกษาในครั้งนี้ คงช่วยยังประโยชน์ต่อการพัฒนาชุมชนชนบทของสังคมไทยได้ต่อไปในอนาคต

นางสาวศิริัญญา ภูณฤมิต

นางสาวธนภรณ์ ดีไชยเศรษฐ

มกราคม 2547

สารบัญ

	หน้า
สารบัญตาราง	(3)
สารบัญภาพ	(5)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญและปัญหาของการศึกษา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
ขอบเขตของการศึกษา	3
นิยามศัพท์	3
วิธีการศึกษา	4
บทที่ 2 โครงร่างทฤษฎี	10
การตรวจเอกสาร	10
แนวความคิดทางทฤษฎีที่ใช้	14
กรอบแนวคิดในงานวิจัย	20
สมมติฐานในการวิจัย	21
บทที่ 3 สภาพทั่วไปของสหกรณ์กองทุนสวนยาง	23
ความเป็นมาของสหกรณ์กองทุนสวนยาง	23
แนวคิดของสหกรณ์กองทุนสวนยาง	24
สหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด	25
ประวัติความเป็นมา	25
โครงสร้างของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด	25
การบริหารงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด	27
สภาพแวดล้อมทั่วไปของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด	29
ความสำเร็จของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด	32

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

	หน้า
บทที่ 4 ผลการศึกษา	34
ผลของการศึกษาด้านการดำเนินงาน	34
ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของสหกรณ์	38
ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะพื้นฐานของเกษตรกร	38
ตอนที่ 2 ปัจจัยด้านความเข้าใจของสมาชิกและคณะกรรมการต่อ วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสหกรณ์	43
ตอนที่ 3 ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิกและคณะกรรมการของสหกรณ์	45
ตอนที่ 4 ทักษะของสมาชิกและคณะกรรมการที่มีต่อความสำเร็จ ในการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด	47
ตอนที่ 5 ปัจจัยด้านการสนับสนุนของเจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กับสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด	50
ตอนที่ 6 การทดสอบสมมติฐาน	52
บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ	59
สรุป	59
ข้อเสนอแนะ	62
เอกสารอ้างอิง	63
ภาคผนวก	66

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ฐานะทางการเงินของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด ปี 2540-2544	35
2	ปริมาณธุรกิจและผลการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้าน ทางเกวียน จำกัด ปี 2540-2544	36
3	ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ฯ แบบอัตราส่วนทางการเงิน ปี 2540-2544	37
4	เพศของสมาชิกและคณะกรรมการสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทาง เกวียน จำกัด	38
5	อายุของสมาชิกและคณะกรรมการสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทาง เกวียน จำกัด	39
6	ระดับการศึกษาของสมาชิกและคณะกรรมการสหกรณ์กองทุนสวนยาง บ้านทางเกวียน จำกัด	40
7	อาชีพที่ทำรายได้หลักให้กับครอบครัวของสมาชิกและคณะกรรมการ สหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด	40
8	พื้นที่ในการทำสวนยางของสมาชิกและคณะกรรมการสหกรณ์กองทุน สวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด	41
9	รายได้จากการขายยางพาราของสมาชิกและคณะกรรมการสหกรณ์กอง ทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด	42
10	จำนวนสมาชิกในครอบครัวจากการขายยางพาราของสมาชิกและคณะ กรรมการของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด	42
11	ปัจจัยด้านความเข้าใจของสมาชิกต่อวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสหกรณ์	45
12	ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิกและคณะกรรมการสหกรณ์กองทุน สวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด	46
13	ทัศนคติของสมาชิกและคณะกรรมการที่มีต่อความสำเร็จในการดำเนิน งานของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด	48

ตารางที่	หน้า	
14	ปัจจัยด้านการสนับสนุนของเจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	52
15	อายุของสมาชิกและคณะกรรมการสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทาง เกวียน จำกัด ที่แตกต่างกัน จะมีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงาน ของสหกรณ์ฯ หรือไม่แตกต่างกัน	53
16	ระดับการศึกษาของสมาชิกและคณะกรรมการที่แตกต่างกัน จะมีผลต่อ ความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทาง เกวียน จำกัด หรือไม่แตกต่างกัน	54
17	จำนวนสมาชิกในครอบครัวของสมาชิกและคณะกรรมการที่แตกต่างกัน จะมีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยาง บ้านทางเกวียน จำกัด หรือไม่แตกต่างกัน	55
18	รายได้ของสมาชิกและคณะกรรมการที่แตกต่างกัน จะมีผลต่อความ สำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด หรือไม่แตกต่างกัน	56
19	ความเข้าใจต่อวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสหกรณ์ฯ ของสมาชิกและ คณะกรรมการที่แตกต่างกัน จะมีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงาน ของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด หรือไม่แตกต่างกัน	57
20	การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสหกรณ์ ที่แตกต่างกัน จะมีผลต่อความ สำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์	58
21	การสนับสนุนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จะมีผลต่อความสำเร็จในการ ดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด ไม่แตกต่าง กัน	58

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดในการวิจัย	21
2	โครงสร้างดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด	24
3	การบริหารงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด	27
4	โครงสร้างของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด	29

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและปัญหาของการศึกษา

นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2534 เป็นต้นมา ประเทศไทยได้เป็นผู้ผลิตและส่งออกยางรายใหญ่ของโลก โดยเนื้อที่สวนยางของประเทศไทยมีอยู่ประมาณ 12 ล้านไร่ ซึ่งเป็นสวนยางที่กำลังให้ผลผลิตประมาณ 9 ล้านไร่ ประชากรที่ประกอบอาชีพทำสวนยางมากกว่าร้อยละ 90 ของเกษตรกรชาวสวนยางทั้งประเทศ จะถือครองเนื้อที่สวนยางเฉลี่ยประมาณ 15 ไร่ต่อครัวเรือน จึงกล่าวได้ว่าเกษตรกรชาวสวนยางส่วนใหญ่ของไทยเป็นเกษตรกรรายย่อย (Small Holder) และคุ้นเคยกับการผลิตยางแผ่นดิบที่ไม่ได้มาตรฐาน โดยจะใช้แรงงานที่มีในครัวเรือนเป็นหลักและมีกระบวนการผลิตเริ่มตั้งแต่การกรีดยางเก็บน้ำยาง แล้วนำมาผสมกับน้ำและกรดฟอร์มิค ปล่อยให้ยางแข็งตัว จากนั้นจึงนำมารีดเป็นแผ่น โดยใช้จักรรีดยางและนำยางไปผึ่งให้แห้ง เมื่อเสร็จกระบวนการนี้ก็จะได้เป็นยางแผ่นที่เรียกว่า “ยางแผ่นดิบ” จุดอ่อนของยางแผ่นดิบคือเก็บไว้ได้ไม่นานนักก็ต้องขายให้พ่อค้าส่งออก ซึ่งมีน้อยรายที่จะทำเป็นยางรมควันต่อไป ด้วยเหตุนี้จึงทำให้สภาพตลาดยางพาราทั่วไปของไทยเป็นตลาดแบบผู้ซื้อน้อยรายและผู้ซื้อมีอำนาจผูกขาดครอบงำ

การค้าขายผลผลิตและผลิตภัณฑ์ยางของเกษตรกรชาวสวนยางนั้น มักจะขายผ่านพ่อค้ารายย่อยที่มารับซื้อในหมู่บ้านหรืออาจจะนำไปขายในตลาดของอำเภอหรือจังหวัดในบางโอกาส เมื่อพ่อค้ารายย่อยรวบรวมยางได้มากพอสมควรแล้วก็จะนำไปขายต่อพ่อค้ารายใหญ่หรือผู้ส่งออกยางซึ่งมีไม่กี่รายในประเทศ แต่เนื่องจากการค้าขายยางพาราของไทยยังคงต้องพึ่งพาสถานต่างประเทศเป็นส่วนใหญ่ ทำให้อำนาจในการผูกขาดทางด้านราคาของผู้ส่งออกจึงมีค่อนข้างมาก ประกอบกับเกษตรกรชาวสวนยางของไทยโดยทั่วไปเป็นเจ้าของสวนยางรายเล็กที่แยกกันผลิตและแยกกันขายขาดการรวมตัวกันอย่างเป็นระบบ จึงทำให้เกษตรกรขาดอำนาจในการต่อรองราคาและเกษตรกรต้องตกอยู่ในสภาพของผู้รับราคา (Price Taker) อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

จากวิกฤติการณ์ราคายางที่ตกต่ำช่วงปี พ.ศ.2534-2535 ทำให้เกษตรกรชาวสวนยางได้รับความเดือดร้อนเป็นอย่างมากเนื่องจากผลผลิตที่ขายได้มีราคาต่ำกว่าต้นทุน จึงได้รวมตัวกันเพื่อเรียกร้องให้รัฐบาลเข้าแก้ไขปัญหาราคายางและทางรัฐบาลได้มอบหมายให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ดำเนินการแก้ไขปัญหาราคายางตามนโยบาย ซึ่งมีหน่วยงานระดับกรม 4 หน่วยงาน ร่วมมือกันช่วยเหลือเกษตรกรชาวสวนยางและมีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบในการนำนโยบายเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ไปปฏิบัติหน่วยงานดังกล่าว ได้แก่ สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ และสถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร

หลังจากเกิดวิกฤตการณ์ราคายางตกต่ำครั้งนั้น รัฐบาลก็ให้การสนับสนุนกับเกษตรกร โดยให้สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางก่อสร้างโรงงานผลิตยางแผ่นผึ่งแห้ง/รมควัน ตามโครงการพัฒนาการผลิตยางแผ่น ในปี พ.ศ. 2536 จำนวน 10 โรง ปี พ.ศ. 2537 จำนวน 300 โรง ปี พ.ศ. 2538 จำนวน 385 โรง เพื่อมอบให้เกษตรกรชาวสวนยางดูแลและบริหารในรูปของสหกรณ์ กองทุนสวนยาง จำกัด ซึ่งจัดอยู่ในประเภทของสหกรณ์การเกษตรตามที่ทะเบียนสหกรณ์ได้จัดประเภทไว้และเป็นสหกรณ์ชนิดจำกัด ซึ่งมีการดำเนินงานของธุรกิจเหมือนกับสหกรณ์การเกษตรทั่วไปหากแต่มีการเน้นธุรกิจบริหาร โรงผลิตยางแผ่นผึ่งแห้ง/รมควันเป็นหลัก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมผลผลิตของยางพาราจากเกษตรกรเพื่อมาจำหน่ายหรือแปรรูปรวมถึงการควบคุมคุณภาพของยางพารา ในระยะเริ่มต้นของการจัดตั้งสหกรณ์นั้นจะมีสมาชิกโดยเฉลี่ยประมาณ 100 คน และมีทุนดำเนินการน้อยจึงไม่สามารถจ้างบุคคลภายนอกที่มีความรู้ทางธุรกิจมาบริหารได้ ดังนั้นคณะกรรมการบริหารและสมาชิกจะต้องร่วมมือร่วมใจกันทำงานด้วยความเสียสละ เพื่อให้การบริหารงานของสหกรณ์ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ในปัจจุบันมีสหกรณ์กองทุนสวนยาง จำกัด ดำเนินงานไปกว่า 720 สหกรณ์ (คู่มือส่งเสริมการทำสวนยาง, 2538)

สหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด เป็นสหกรณ์ที่ดำเนินงานภายใต้การดูแลของสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง เป็นสหกรณ์ที่มีการบริหารที่ดีมีประสิทธิภาพ ซึ่งได้รับการพระราชทานรางวัลสหกรณ์ที่มีผลงานที่ดีเด่นประจำปี พ.ศ. 2544 ดังนั้นจึงเห็นว่ามีความเหมาะสมที่จะทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด เพื่อให้เป็นตัวอย่างแห่งความสำเร็จและเป็นแนวทางให้กับสหกรณ์กองทุนสวนยางที่อื่น ๆ ได้นำไปประกอบการพิจารณาในการกำหนดวางแผนแนวทางการบริหารของสหกรณ์นั้น ๆ ให้สามารถดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด
3. นำผลที่ได้จากการศึกษามาเสนอเป็นแนวทาง ให้กับสหกรณ์กองทุนสวนยางที่อื่น ๆ เพื่อนำไปประกอบการพิจารณาการกำหนดแนวทางการบริหารสหกรณ์ของตนเองให้บรรลุเป้าหมาย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงความก้าวหน้าของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด
2. ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด
3. นำผลที่ได้จากการศึกษามานำเสนอเป็นแนวทางให้กับสหกรณ์กองทุนสวนยางที่อื่นเพื่อจะได้นำไปประกอบการพิจารณาในการกำหนดแนวทางการบริหารสหกรณ์ของตน ให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้

ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ทำการศึกษาจากเกษตรกรชาวสวนยางที่เป็นสมาชิกและคณะกรรมการสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด จังหวัดพัทลุง ซึ่งมีจำนวนประชากรทั้งสิ้นจำนวน 230 คน โดยจะทำการสอบถามจากตัวอย่างจำนวน 145 คน แบบสุ่มตัวอย่าง ซึ่งขนาดของตัวอย่างนี้อ้างอิงจากตารางกำหนดขนาดตัวอย่างสำเร็จรูปของ R.V. Krejcie และ D.W. Morgan การศึกษาครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บข้อมูลในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2546

นิยามศัพท์

อาชีพหลัก หมายถึง อาชีพที่ทำรายได้มากที่สุดให้กับสมาชิกและคณะกรรมการของสหกรณ์

การมีส่วนร่วมของสมาชิกในกิจกรรมของสหกรณ์ หมายถึง การมีส่วนร่วมในการประชุม การรวมขาย การรวมกันซื้อวัสดุอุปกรณ์ การร่วมกันรับความรู้ การร่วมกันเสียสละ การร่วมกันหาทุน และการร่วมกันพัฒนาสหกรณ์

เจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หมายถึง เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรประจำตำบล สำนักงานเกษตรอำเภอ สำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง ฝายปกครอง องค์การบริหารส่วนตำบล พาณิชย์จังหวัด กรมวิชาการเกษตร กรมการค้าภายใน กรมการพัฒนาชุมชน

ปีการเงิน หมายถึง ปีบัญชีของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด โดยมีกำหนดระยะเวลา 1 ปี ซึ่งเริ่มตั้งแต่เดือนเมษายน-มีนาคม

ตะกบ หมายถึง ภาชนะอลูมิเนียมสำหรับใส่น้ำยางสด เพื่อผลิตยางแผ่นดิบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิธีการศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. เกี่ยวกับข้อมูลทฤษฎี จะทำการรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้าเอกสารและผลงานวิจัยต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับศึกษานี้ เพื่อนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการศึกษาครั้งนี้

2. เกี่ยวกับข้อมูลปฐมภูมิ จะทำการรวบรวมข้อมูลโดยผู้ศึกษาจะนำแบบสอบถามที่ได้สร้างขึ้นมาทำการสอบถามกับเกษตรกรที่เป็นสมาชิกและคณะกรรมการสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด จังหวัดพัทลุง จำนวน 145 ราย เป็นคณะกรรมการจำนวน 8 คน และเป็นสมาชิกจำนวน 137 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของการศึกษานี้ ผู้ศึกษาจะใช้แบบสอบถามที่ผู้ศึกษาได้จัดทำขึ้น ซึ่งรูปแบบของแบบสอบถามที่ใช้จะแบ่งออกเป็น 5 ตอน ซึ่งได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะพื้นฐานของเกษตรกรที่เป็นสมาชิกและคณะกรรมการของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด จะใช้คำถามแบบให้ผู้ตอบเลือกตอบเพียงข้อเดียวซึ่งเป็นคำถามที่เกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ปัจจัยด้านความเข้าใจของสมาชิกและคณะกรรมการสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด ต่อวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสหกรณ์

ตอนที่ 3 ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิกและคณะกรรมการของสหกรณ์

ตอนที่ 4 ทศนคติของสมาชิกที่มีต่อสหกรณ์ที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์

ตอนที่ 5 ปัจจัยด้านการสนับสนุนของเจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

สำหรับตอนที่ 2 ถึงตอนที่ 5 นั้น จะใช้คำถามแบบให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นเป็นระดับ ซึ่งเป็นคำถามที่เกี่ยวกับความคิดเห็นของสมาชิกและคณะกรรมการสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน

การวิเคราะห์ในด้านผลการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด จะทำการวิเคราะห์จากความสามารถในการบริหารจัดการของสหกรณ์ กล่าวคือจะนำข้อมูลทุติยภูมิที่เกี่ยวข้องกับฐานะทางการเงินของสหกรณ์มาทำการวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน ซึ่งการวิเคราะห์ดังกล่าวจะใช้วิธีการคำนวณตามวิธีทางการเงิน จากนั้นจะนำเอาค่าอัตราส่วนที่สามารถคำนวณได้มาเปรียบเทียบกับอัตราส่วนมาตรฐานของแต่ละตัว โดยอัตราส่วนต่าง ๆ ที่คำนวณได้ในแต่ละตัวนี้สามารถใช้วัดถึงความก้าวหน้าของสหกรณ์ตลอดจนทำให้ทราบถึงประสิทธิภาพการดำเนินงานของคณะกรรมการสหกรณ์แต่ละชุดอีกด้วย ซึ่งอัตราส่วนวิเคราะห์ทางการเงินที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่

1. อัตราส่วนทุนดำเนินงาน (Working capital ratio) หรืออัตราส่วนทุนหมุนเวียน

$$\text{อัตราส่วนทุนดำเนินงาน} = \frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$$

อัตราส่วนทุนดำเนินงานที่คำนวณได้ จะชี้ให้เห็นว่าทรัพย์สินหมุนเวียนที่มีอยู่เพียงพอกับหนี้สินหมุนเวียนหรือไม่ ซึ่งทรัพย์สินหมุนเวียนหมายถึงรายการทรัพย์สินที่หมุนเวียน ได้แก่ เงินสด รายได้ที่ได้รับ หรือหลักทรัพย์ในตลาดที่สามารถชำระหนี้สินได้ โดยทั่วไปอัตราส่วนทุนดำเนินการไม่ควรต่ำกว่า 2 : 1 หากอัตราส่วนทุนดำเนินงานมีค่าต่ำกว่า 2 : 1 แสดงว่าสหกรณ์กำลังประสบปัญหาทางการเงินอยู่เนื่องจากสหกรณ์มีเงินทุนที่เป็นเงินสดไม่เพียงพอ

2. อัตราส่วนทดสอบสภาพคล่อง (Acid-test or Quick Assets Ratio)

$$\text{อัตราส่วนทดสอบสภาพคล่อง} = \frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน} - (\text{สินค้าคงเหลือ} + \text{ลูกหนี้ที่มีอายุเกิน 60 วัน})}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$$

อัตราส่วนทดสอบสภาพคล่องนี้ จะมีความหมายคล้ายกับอัตราส่วนทุนดำเนินงานต่างกันเพียงแต่รายการของอัตราส่วนทดสอบสภาพคล่องนี้มีระยะเวลาปานกลางซึ่งนานกว่าอัตราส่วนทุนดำเนินงาน โดยทั่วไปอัตราส่วนที่เป็นมาตรฐานคือ 1.5 : 1 กล่าวคือสินทรัพย์หมุนเวียนที่มีเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สภาพคล่องสูงจะต้องไม่ต่ำกว่า 1.5 ส่วน เมื่อเทียบกับหนี้สินหมุนเวียน 1 ส่วน อัตราส่วนทดสอบสภาพคล่องนี้จะแสดงถึงปริมาณของเงินสดว่ามีเพียงพอต่อการที่จะนำไปชำระหนี้สินได้หรือไม่

3. อัตราการหมุนเวียนของสินค้าคงคลัง (Inventory turnover rate)

$$\text{อัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงคลัง} = \frac{\text{ต้นทุนสินค้าขาย}}{\text{สินค้าคงคลัง โดยเฉลี่ย}}$$

อัตราการหมุนเวียนของสินค้าคงคลัง ทำการคำนวณจากสินค้าในแต่ละประเภท ซึ่งมีเกณฑ์มาตรฐานแตกต่างกันไป โดยหลักการทั่วไปหากอัตราการหมุนเวียนของสินค้าคงคลัง (หรือสินค้าคงเหลือ) มีอยู่ในระดับที่สูงจะถือว่าเป็นสิ่งที่ดีเพราะการจำหน่ายสินค้าในแต่ละครั้งย่อมจะหมายถึงการมีกำไร แต่ในทางกลับกันหากอัตราการหมุนเวียนของสินค้าคงคลังอยู่ในระดับที่ต่ำจะแสดงว่ามีการสะสมสินค้าคงคลังเหลือมากเกินไป การที่มีสินค้าในสต็อกจำนวนมากเกินไปจะทำให้มีค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษาเพิ่มมากขึ้น ซึ่งจะเป็นการเพิ่มค่าใช้จ่ายให้กับสหกรณ์ ดังนั้นการรักษาระดับสินค้าคงคลังควรให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม

4. อัตราส่วนกำไรขั้นต้นต่อยอดขาย (Gross Margin to Sales Ratio)

$$\text{อัตราส่วนกำไรขั้นต้นต่อยอดขาย} = \frac{\text{มูลค่ากำไรขั้นต้น}}{\text{ยอดขายขั้นต้น}} \times 100$$

เป็นเครื่องมือที่ใช้วัดความสามารถในการทำกำไรเพื่อให้ทราบถึงประสิทธิภาพในการหากำไรขั้นต้นของสหกรณ์ การที่ใช้กำไรขั้นต้นเปรียบเทียบกับยอดขายขั้นต้นนั้นก็เพื่อที่จะสะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพในการควบคุมต้นทุนของการขาย ทำให้สหกรณ์สามารถทราบว่าต้นทุนขายนั้นต่ำหรือสูงเกินไป หากกำไรขั้นต้นของยอดขายอยู่ในระดับสูงแสดงว่าสหกรณ์มีประสิทธิภาพในการควบคุมต้นทุนขายส่งผลให้มีกำไรขั้นต้นสูง โดยทั่วไปนิยมเสนอในรูปของอัตราร้อยละ

5. อัตราส่วนยอดขายต่อสินทรัพย์ถาวรที่ใช้ดำเนินการ (Sales Turnover to Fixed Assets Employed) หรืออัตราการหมุนเวียนของทรัพย์สินถาวร

$$\text{อัตราส่วนยอดขายต่อสินทรัพย์ถาวรที่ใช้ดำเนินงาน} = \frac{\text{ยอดขาย}}{\text{สินทรัพย์ถาวร}}$$

อัตราส่วนยอดขายต่อสินทรัพย์ อัตราส่วนนี้เป็นการวัดประสิทธิภาพการลงทุนในสินทรัพย์ ว่าสหกรณ์ได้ใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์เหล่านั้นให้เต็มประสิทธิภาพได้หรือไม่หรือเป็นการวัดว่าการลงทุนในสินทรัพย์สอดคล้องกับยอดขายหรือไม่ ดังนั้นหากอัตรากาไรหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวรอยู่ในระดับต่ำแสดงว่าสหกรณ์ใช้สินทรัพย์ถาวรได้ไม่เต็มประสิทธิภาพ แต่ในระดับจุลภาคอาจแสดงว่ามีสินทรัพย์ถาวรบางอย่าง ไม่ได้มีการใช้งานหรืออาจเป็นเพราะสหกรณ์มีสินทรัพย์ถาวรมากเกินความจำเป็นก็ได้

การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จ

การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด ที่ได้จากการสัมภาษณ์ จะแบ่งออกเป็นในแต่ละส่วน ดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับลักษณะพื้นฐานของเกษตรกร ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ พื้นที่ทำสวนยาง และรายได้ จะใช้ค่าสถิติแบบนอนพารามิเตอร์ วิธีสถิติที่ใช้ทดสอบความแตกต่างของข้อมูล คือการทดสอบแบบ Chi-square ซึ่งสามารถทดสอบคุณสมบัติหลาย ๆ อย่างของข้อมูลได้ในคราวเดียวกัน การทดสอบแบบ Chi-square สามารถใช้ได้กับข้อมูลทุกชนิด ในการหาค่าของ Chi-square เพื่อดูว่าผลต่างจะมีนัยสำคัญหรือไม่ ต้องอาศัยตารางจำแนกสองทาง (Contingency Table) และค่าของ Chi-square ในการอ่านค่าตารางนี้ต้องหาองศาแห่งความอิสระ (Degree of Freedom) ซึ่งมีหลักการคิดโดยทั่วไปคือข้อมูลที่ต้องการทดสอบมีเพียงลักษณะเดียว (Single of Classification) และค่าของ $df = k - 1$

การวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการวัดทัศนคติต่าง ๆ ได้แก่ ปัจจัยด้านความเข้าใจของสมาชิก และคณะกรรมการต่อวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสหกรณ์ ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก และคณะกรรมการ ด้านทัศนคติของสมาชิกและคณะกรรมการที่มีต่อสหกรณ์ที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงาน ปัจจัยด้านการสนับสนุนของเจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จะทำการแปลความหมายในเรื่องของปัจจัยด้านต่าง ๆ โดยการนำค่าเฉลี่ยของแต่ละประเด็นมาทำการเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมาย ซึ่งเกณฑ์ความหมายในแต่ละหัวข้อมีดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2532)

การวิเคราะห์เรื่องปัจจัยด้านความเข้าใจของสมาชิกและคณะกรรมการต่อวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสหกรณ์ โดยระดับของความเข้าใจที่ผู้ศึกษาได้กำหนดขึ้นได้จัดระดับความเข้าใจเป็น 3 ระดับ คือ เข้าใจมาก เข้าใจปานกลาง และไม่เข้าใจ ซึ่งเกณฑ์ของระดับคะแนนของความเข้าใจในแต่ละข้อมีดังนี้ หากตอบเข้าใจมากได้ 2 คะแนน หากตอบเข้าใจปานกลางได้ 1 คะแนน และตอบไม่เข้าใจได้ 0 คะแนน โดยการคิดค่าคะแนนเฉลี่ยของแต่ละข้อนั้นจะคิดจากจำนวนคนที่ตอบในแต่ละข้อคูณกับระดับคะแนนที่ประจำข้อนั้น ๆ แล้วนำค่าที่ได้มาบวกกันทั้งหมด จากนั้น

เอกรังการค่า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จึงหารด้วยจำนวนกลุ่มตัวอย่างคือ 145 ราย ก็จะทำให้ได้คะแนนเฉลี่ยของข้อนั้น ๆ ออกมา และนำค่าเฉลี่ยที่ได้นี้มาเปรียบเทียบกับระดับของความเข้าใจที่กำหนดไว้ภายใต้เงื่อนไขข้อนี้ หากได้คะแนนตั้งแต่ 1.4-2.0 คะแนน หมายถึง เข้าใจมาก หากได้คะแนนตั้งแต่ 0.7-1.3 คะแนน หมายถึง เข้าใจปานกลาง และหากได้คะแนนตั้งแต่ 0.00-0.6 คะแนน หมายถึง ไม่เข้าใจ

การวิเคราะห์ด้านปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิกและคณะกรรมการของสหกรณ์มีเกณฑ์ของระดับคะแนนการมีส่วนร่วมในแต่ละข้อดังนี้ หากตอบทุกครั้งได้ 3 คะแนน หากตอบบ่อยครั้งได้ 2 คะแนน หากตอบบางครั้งได้ 1 คะแนน และตอบไม่เคยได้ 0 คะแนน สำหรับระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกและคณะกรรมการของสหกรณ์ที่ผู้ศึกษาได้กำหนดขึ้น จะมีการจำแนกระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกและคณะกรรมการ เป็น 4 ระดับ ได้แก่ ไม่เคยมีส่วนร่วม มีส่วนร่วมบางครั้ง มีส่วนร่วมบ่อยครั้ง และมีส่วนร่วมทุกครั้ง การคิดค่าคะแนนเฉลี่ยของแต่ละข้อจะคิดจากจำนวนคนที่ตอบในแต่ละข้อคูณกับระดับคะแนนประจำข้อนั้น ๆ แล้วนำค่าที่ได้มาบวกกันทั้งหมด จากนั้นจึงหารด้วยจำนวนกลุ่มตัวอย่างคือ 145 ราย ก็จะทำให้ได้คะแนนเฉลี่ยของข้อนั้นออกมา และนำค่าเฉลี่ยที่ได้นี้มาเปรียบเทียบกับระดับการมีส่วนร่วมที่กำหนดไว้ภายใต้เงื่อนไขข้อนี้ คะแนนตั้งแต่ 1.9-3.0 หมายถึง ทุกครั้ง คะแนนตั้งแต่ 1.5-1.8 หมายถึง บ่อยครั้ง คะแนนตั้งแต่ 0.8-1.4 หมายถึง บางครั้ง และคะแนนตั้งแต่ 0.00-0.7 หมายถึง ไม่เคยมีส่วนร่วม

การวิเคราะห์ปัจจัยด้านทัศนคติของสมาชิกและคณะกรรมการที่มีต่อสหกรณ์ที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานมีเกณฑ์ของระดับคะแนนตามความเข้าใจแต่ละข้อดังนี้ หากตอบเห็นด้วยอย่างยิ่งได้ 2 คะแนน หากตอบเห็นด้วยได้ 1 คะแนน และตอบไม่เห็นด้วยได้ 0 คะแนน สำหรับระดับคะแนนของทัศนคติของสมาชิกและคณะกรรมการที่มีต่อสหกรณ์ที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานที่ผู้ศึกษาได้กำหนดขึ้นนั้นจะมีการจำแนกระดับของทัศนคติแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย และไม่เห็นด้วย โดยการคิดค่าคะแนนเฉลี่ยของแต่ละข้อนั้นจะคิดจากจำนวนคนที่ตอบในแต่ละข้อคูณกับระดับคะแนนประจำข้อนั้น ๆ แล้วนำค่าที่ได้มาบวกกันทั้งหมด จากนั้นจึงหารด้วยจำนวนกลุ่มตัวอย่างคือ 145 ราย ก็จะทำให้ได้คะแนนเฉลี่ยของข้อนั้น ๆ และจะนำค่าเฉลี่ยที่ได้นี้มาเปรียบเทียบกับระดับของทัศนคติที่กำหนดไว้ภายใต้เงื่อนไขข้อนี้ คะแนนตั้งแต่ 1.4-2.0 คะแนน หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง คะแนนตั้งแต่ 0.7-1.3 คะแนน หมายถึง เห็นด้วย และหากได้คะแนนตั้งแต่ 0.00-0.6 คะแนน หมายถึง ไม่เห็นด้วย

การวิเคราะห์ปัจจัยด้านการสนับสนุนของเจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์จะมีเกณฑ์ของระดับคะแนนตามการสนับสนุนของหน่วยงานแต่ละข้อ ได้แก่ หากตอบได้รับการสนับสนุนมากได้ 2 คะแนน หากตอบได้รับการสนับสนุนน้อยได้ 1 คะแนน และตอบไม่มีการสนับสนุนได้ 0 คะแนน สำหรับระดับของการสนับสนุนของเจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ผู้ศึกษาได้ทำการกำหนดขึ้นนั้นมีการจำแนกระดับของการสนับสนุนเป็น 3 ระดับ

เอกร
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ได้แก่ ได้รับการสนับสนุนมาก ได้รับการสนับสนุนน้อย และไม่ได้รับการสนับสนุน การคิดค่าคะแนนเฉลี่ยของแต่ละข้อนั้นจะคิดจากจำนวนคนที่ตอบในแต่ละข้อคูณกับระดับคะแนนประจำข้อนั้น ๆ แล้วนำค่าที่ได้มาบวกกันทั้งหมด จากนั้นจึงหารด้วยจำนวนกลุ่มตัวอย่างคือ 145 ราย ก็จะทำได้คะแนนเฉลี่ยของข้อนั้น ๆ และนำค่าเฉลี่ยที่ได้นี้มาเปรียบเทียบกับระดับการสนับสนุนที่กำหนดไว้ภายใต้เงื่อนไขดังนี้ คะแนนตั้งแต่ 1.4-2.0 คะแนน หมายถึง สนับสนุนมาก คะแนนตั้งแต่ 0.7-1.3 คะแนน หมายถึง สนับสนุนน้อย และคะแนนตั้งแต่ 0.00-0.6 คะแนน หมายถึง ไม่สนับสนุน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

โครงร่างทางทฤษฎี

ในการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยาง บ้านทางเกวียน จำกัด มีความจำเป็นที่ต้องอาศัยผลงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในครั้งนี้ เพื่อใช้วิธีการศึกษา การวิเคราะห์ผล รวมถึงผลการศึกษางานวิจัยนั้น ๆ มาใช้อ้างอิงประกอบ เพื่อให้การศึกษาในครั้งนี้มีความน่าเชื่อถือมากขึ้น โดยจะใช้งานวิจัยมาอ้างอิงในเรื่องของแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและวิธีการศึกษา เช่น การหาค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ การสร้างแบบสอบถาม การ ใช้ค่า Chi-square เป็นต้น ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

การตรวจเอกสาร

พงษ์ศักดิ์ เถлимชุติเดช (2537) ทำการศึกษาเรื่อง “การประเมินผลการดำเนินงานของ สหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาด สาขาพระนครศรีอยุธยา” โดยอาศัยแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการ นำนโยบายไปปฏิบัติ การวิจัยประเมินผล และการมีส่วนร่วม ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ ใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนา สถิติที่ใช้คือ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และการบรรยาย ประกอบเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ผลการศึกษาที่ได้เป็นดังนี้ ในด้านกระบวนการดำเนินงานของ สกต. พบว่ามีความชัดเจนในวัตถุประสงค์ของการจัดตั้ง สกต. มีความเหมาะสมในด้าน โครงสร้างตลาดของ สกต. มีความเหมาะสมในด้านบุคลากรและมีการจัดการที่ดีของ สกต. ส่วนของผลการดำเนินงาน พบว่ามีการรับสมาชิก สกต. เพิ่มขึ้นทุกปี มีการให้บริการขายสินค้า ให้แก่สมาชิก สมาชิกมีส่วนร่วมในกิจกรรมอื่นของ สกต. และสมาชิกมีความพึงพอใจในเรื่อง การซื้อสินค้าจาก สกต.

สุภลักษณ์ อิงคนินันท์ (2537) ศึกษาเรื่อง “การวิเคราะห์ความรู้และทัศนคติของสมาชิก ที่มีต่อสหกรณ์การเกษตรเมืองกาฬสินธุ์ จำกัด” โดยอาศัยแนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติและแนวคิด เกี่ยวกับบทบาทของสมาชิกสหกรณ์ ซึ่งใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนา สถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจง ความถี่ ค่าร้อยละ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการวัดทัศนคติจะใช้วิธีการวัดทัศนคติ ของ Likert Scale และในการวัดทัศนคติจะพิจารณาจากค่าคะแนนเฉลี่ย ในการทดสอบสมมติฐาน เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ใช้ค่า Chi-square จากผลการศึกษาสรุปได้ว่าปัจจัยที่มีผลต่อ ความเข้าใจเกี่ยวกับสหกรณ์ ได้แก่ อายุ เพศ และระดับการศึกษา ส่วนระยะเวลาการเป็นสมาชิกไม่มี ผลต่อความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสหกรณ์ ปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติของสมาชิก คือ อายุ เพศ

ระดับการศึกษา และระยะเวลาการเป็นสมาชิก พบว่าทัศนคติของสมาชิกไม่มีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ตลอดจนความรู้เกี่ยวกับหลักและวิธีการสหกรณ์ ทัศนคติของสมาชิก โดยรวมอยู่ในเกณฑ์ดี

อนุก บำรุงกิจ (2538) ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมดำเนินธุรกิจของ สหกรณ์ผู้ปลูกหอมหัวใหญ่กาญจนบุรี จำกัด” อาศัยแนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม โดยแบ่งแนวคิด ออกเป็น 2 กลุ่ม คือแนวคิดความเป็นผู้แทน และแนวคิดประชาธิปไตยส่วนรวม ซึ่งใช้การวิเคราะห์ เชิงพรรณนา สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และใช้สถิติเชิงอนุมาน คือ Chi-square สรุปได้ว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วม ในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์มีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ สถานภาพทางสังคม และความรู้เกี่ยวกับ สหกรณ์โดยทั่วไปของ สมาชิกสหกรณ์

กาญจนา งานสุจริต (2539) ศึกษาเรื่อง “การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผล ในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรสันป่าตอง จำกัด จ.เชียงใหม่” โดยอาศัยแนวคิดเกี่ยวกับ สหกรณ์ การประเมินองค์กร ใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนา สถิติเชิงพรรณนาที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต สถิติเชิงอนุมานที่ใช้ ได้แก่ การวิเคราะห์ความแปรปรวน (F-test) นอกจากนี้ ยังใช้การวิเคราะห์ถดถอยแบบสองขั้นร่วมในการวิเคราะห์ด้วย สรุปได้ว่าการดำเนินงานของ สหกรณ์ฯ เป็น ไปอย่างมีประสิทธิภาพในเกณฑ์ปานกลาง ส่วนปัจจัยด้านบุคคล เช่น เพศ อายุ การศึกษา และระยะเวลาการเป็นสมาชิก เป็นต้น ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลในการดำเนินงาน ของสหกรณ์ฯ และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผล ได้แก่ ลักษณะของสมาชิกและคณะกรรมการ ของสหกรณ์และนโยบายการบริหารงานของสหกรณ์

พูนศรี พลายนาม (2541) ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการจัดตั้งสหกรณ์ การเกษตร” ซึ่งอาศัยแนวคิดเกี่ยวกับการสหกรณ์ แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่จำเป็นต่อความสำเร็จ ในการจัดตั้งสหกรณ์ ความสำคัญของการจัดตั้งสหกรณ์ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้ง สหกรณ์โดยใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนา สถิติเชิงพรรณนาที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละ สำหรับการวิเคราะห์ปัจจัยจะใช้กรอบแนวคิดที่สร้างขึ้น โดยการบรรยายวิเคราะห์ ปัจจัยแต่ละปัจจัย คือ เศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม เทคโนโลยี สภาพแวดล้อม และบทบาท ของผู้นำ สรุปได้ว่าปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการจัดตั้งสหกรณ์ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ปัจจัยภายในและภายนอก ปัจจัยภายใน ได้แก่ ความต้องการที่จะมีสหกรณ์อย่างแท้จริงของ ผู้ร้องขอจัดตั้ง ความเข้าใจในหลักและวิธีการสหกรณ์ก่อนการจัดตั้งของผู้ร้องขอ รวมทั้ง การดำเนินการจัดตั้งสหกรณ์ตามขั้นตอนอย่างถูกต้อง ปัจจัยภายนอก ได้แก่ ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม เทคโนโลยี สภาพแวดล้อม และบทบาทผู้นำ นอกจากนี้ยังพบว่าการจัด ตั้งสหกรณ์ฯ เป็นนโยบายจากรัฐบาลหรือที่เรียกว่านโยบายการจัดตั้งสหกรณ์จากบนลงล่าง มิใช่ ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัญหาที่แท้จริงในการจัดตั้งสหกรณ์ หากแต่ปัญหาอยู่ที่รัฐบาลควรคำนึงถึงปริมาณของสหกรณ์ที่จะจัดตั้งขึ้นใหม่อย่างเหมาะสมมากกว่า

อวรณ์ ฝั้นเฟือ (2542) ได้ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกในกิจกรรมสหกรณ์การเกษตรสะเมิง จำกัด อาศัยแนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม โดยใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนา สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และใช้สถิติเชิงอนุมาน คือ Chi-square สรุปได้ว่า ลักษณะส่วนบุคคลของสมาชิกส่วนใหญ่ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของสมาชิกในกิจกรรมสหกรณ์ ความรู้ความเข้าใจในหลักและวิธีการสหกรณ์อยู่ในระดับปานกลาง ลักษณะความเป็นผู้นำไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของสมาชิกในกิจกรรมสหกรณ์ และสมาชิกมีทัศนคติที่ดีต่อสหกรณ์

พราวพรรณ สงวนแก้ว (2542) ทำการศึกษาเรื่อง “การมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรดอยสะเก็ด จำกัด จ.เชียงใหม่” โดยอาศัยแนวคิดเกี่ยวกับการสหกรณ์ แนวคิดการมีส่วนร่วม การดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร ปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคมต่อการยอมรับนวัตกรรม ซึ่งใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนา สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ การวัดระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกต่อการดำเนินกิจกรรมของสหกรณ์ ฯ ใช้วิธีการคำนวณค่าน้ำหนักคะแนนเฉลี่ย (weight mean score : wms) สถิติเชิงอนุมานที่ใช้ ได้แก่ การวิเคราะห์ Chi-square และสถิติสหสัมพันธ์แบบ Person Product Moment ผลการศึกษาสรุปได้ว่าด้านการมีส่วนร่วมนั้นสมาชิกของสหกรณ์มีส่วนร่วมในระดับมากทุกกิจกรรม โดยเรียงลำดับมากไปน้อยดังนี้ การพัฒนาตามระบอบประชาธิปไตย สวัสดิการแก่สมาชิก ธุรกิจรวมขาย ธุรกิจรวมซื้อ การพัฒนาชุมชน การส่งเสริมการเกษตรแผนใหม่ และธุรกิจการเงิน ส่วนด้านปัจจัยส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคมที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของสมาชิก พบว่าปัจจัยเรื่องเพศเท่านั้นที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วม กล่าวคือเพศชายมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสหกรณ์ ฯ มากกว่าเพศหญิง ส่วนปัจจัยด้านอายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครอบครัว รายได้ ที่ดินถือครองที่เป็นกรรมสิทธิ์ ระยะเวลาการเป็นสมาชิก การร่วมทำธุรกิจกับสหกรณ์ ไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติกับระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิก ในการดำเนินกิจกรรมของสหกรณ์

เรื่องรุ่ง แดงบุญเรือง และ สุพล สริยะ (2543) ได้ศึกษาเรื่อง “การศึกษาความตระหนักในปัญหานามัยสิ่งแวดล้อมของนักศึกษาสถาบันราชภัฏมหาสารคาม” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความตระหนักในปัญหานามัยสิ่งแวดล้อม โดยทำการวัดความรู้ความเข้าใจและประเมินระดับของทัศนคติเกี่ยวกับปัญหานามัยสิ่งแวดล้อมของนักศึกษาสถาบันราชภัฏมหาสารคาม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม ซึ่งเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

จากนักศึกษากลุ่มตัวอย่างจำนวน 368 ราย ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอนและทำการการคำนวณค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลที่ได้มา และใช้การวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่ใช้

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลคือร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบด้วย t-test ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาศาสนาบันราชภัฏมหาสารคามมีความตระหนักในปัญหาอนามัยสิ่งแวดล้อมโดยรวมอยู่ในระดับสูง มีคะแนนเฉลี่ย 3.69 และผลการทดสอบสมมุติฐานได้ใช้ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 พบว่า นักศึกษาของภาคปกติ และภาคขยายโอกาสทางการศึกษาในระดับอุดมศึกษาจะมีระดับความตระหนักต่อปัญหาอนามัยสิ่งแวดล้อมในสถาบันราชภัฏมหาสารคาม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนนักศึกษาเพศชายและเพศหญิงมีระดับความตระหนักต่อปัญหาอนามัยสิ่งแวดล้อมในสถาบันราชภัฏมหาสารคาม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ละออง จิระกาล (2543) ทำการวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์เพื่อการพัฒนาการจัดการสหกรณ์กองทุนสวนยาง ศึกษากรณี สหกรณ์กองทุนสวนยางใน อ.ปะเหลียน” โดยใช้กรอบแนวคิดการวิเคราะห์การดำเนินงานของสหกรณ์ การวิเคราะห์งบการเงิน และการประเมินความสำเร็จของสหกรณ์ ซึ่งใช้วิธีวิเคราะห์เชิงพรรณนา โดยอาศัยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และตารางแจกแจง พร้อมบรรยายประกอบ สรุปผลการวิจัยได้ว่า ธุรกิจของสหกรณ์กองทุนสวนยางเกิดขึ้นจากความต้องการของสมาชิกแท้จริงร้อยละ 70 เนื่องจากการจัดตั้งสหกรณ์เกิดจากรัฐบาลจัดตั้งขึ้นทำให้เกษตรกรที่เข้ามาเป็นสมาชิกอย่างไม่เข้าใจ ไม่มีความเลื่อมใสในระบบสหกรณ์ แต่เข้ามาเพื่อหวังผลประโยชน์อย่างเดียว ทำให้ธุรกิจสวนยางพาราประสบความล้มเหลวเพราะขาดความร่วมมือจากสมาชิก และสมาชิกขาดจิตสำนึกที่ดี สหกรณ์กองทุนสวนยางใน อ.ปะเหลียน ไม่มีสำนักงานเป็นของตนเอง ซึ่งใช้โรงอบ/รมยางเป็นสำนักงานสหกรณ์ด้วย ปัจจุบันได้จ้างพนักงานบัญชีเป็นพนักงานประจำ 1 คน สมาชิกร่วมทำธุรกิจกับสหกรณ์แบบธุรกิจซื้อสินค้า และธุรกิจรวบรวมยางพารา

ธนิต จันทร์ประทีป (2543) ทำการศึกษาเรื่อง “การดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านเขาชก จำกัด” โดยใช้กรอบแนวคิดเกี่ยวกับการจัดโครงสร้างการดำเนินงาน และแนวความคิดเกี่ยวกับการจัดองค์กรของสหกรณ์ ซึ่งเป็นการวิเคราะห์เชิงพรรณนา สำหรับสถิติที่ใช้ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย การแสดงผลในรูปตาราง และใช้การบรรยายประกอบการวิเคราะห์ ผลการศึกษาสรุปได้ว่า เหตุที่ทำให้สหกรณ์สามารถดำเนินธุรกิจจนประสบความสำเร็จ นอกจากสหกรณ์จะมีปัจจัยพื้นฐานที่ดี เช่น จัดตั้งจากกลุ่มที่มีการดำเนินธุรกิจอยู่ก่อน เป็นต้น สมาชิกทุกคนให้ความสนใจในการดำเนินงานของสหกรณ์ คณะกรรมการเป็นผู้ที่มีความรู้และตั้งใจบริหารสหกรณ์ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ยังมีความตั้งใจในการผลักดันให้สหกรณ์ขยายธุรกิจแล้ว คณะกรรมการสหกรณ์มีความตั้งใจในการเพิ่มธุรกิจใหม่ มีการติดตามแก้ไขปัญหาอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนการใช้กลยุทธ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทางการตลาด คือ เพิ่มราคารับซื้อน้ำยางให้แก่สมาชิกในทันที เป็นเหตุให้สมาชิกให้ความร่วมมือในการส่งน้ำยางให้แก่สหกรณ์มาโดยตลอด

ในเรื่องที่เกี่ยวกับการวัดทัศนคติหรือความคิดเห็นต่าง ๆ จะใช้วิธีการวิเคราะห์และสถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย รวมทั้งการวัดทัศนคติของ Likert Scale ซึ่งได้อ้างอิงมาจากงานวิจัยของ สุกลักษณ์ อิงคนินันท์ พูนศรี พลายงาม ละออง จีระกาล และธนิศ จันทร์ประทีป เรื่อง รุ่ง และใช้เกณฑ์ระดับของการแปลความหมายของ เรื่อง รุ่ง แดงบุญเรือง และ สุกผล สริยะ จากงานวิจัยดังกล่าวนี้ จะนำมาใช้ในการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเวียน จำกัด ได้นำวิธีการวิเคราะห์ดังกล่าวมาใช้ในเรื่องของปัจจัยด้านความเข้าใจของสมาชิกและคณะกรรมการต่อวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสหกรณ์ ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิกและคณะกรรมการของสหกรณ์ ทัศนคติของสมาชิกและคณะกรรมการที่มีต่อสหกรณ์ที่ประสบผลสำเร็จในการดำเนินงาน และปัจจัยด้านการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

แนวความคิดทางทฤษฎีที่ใช้

แนวคิดเกี่ยวกับหลักสหกรณ์

สหกรณ์ คือ “องค์การของบรรดาบุคคล ซึ่งรวมกลุ่มกัน โดยสมัครใจในการดำเนินวิสาหกิจที่พวกเขาเป็นเจ้าของร่วมกันและควบคุมตามหลักประชาธิปไตย เพื่อสนองความต้องการและความหวังร่วมกันทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม”

คุณค่าสหกรณ์ สหกรณ์อยู่บนพื้นฐานแห่งคุณค่าของการช่วยตนเอง ความรับผิดชอบต่อตนเอง ความเป็นประชาธิปไตย ความเสมอภาค ความเที่ยงธรรมและความเป็นเอกภาพ สมาชิกสหกรณ์ เชื่อมั่นในคุณค่าทางจริยธรรมแห่งความสุจริต ความเปิดเผย ความรับผิดชอบต่อสังคมและความเอื้ออาทรต่อผู้อื่น โดยสืบทอดประเพณีปฏิบัติของผู้ริเริ่มการสหกรณ์

หลักการสหกรณ์ คือ “แนวทางที่สหกรณ์ยึดถือปฏิบัติเพื่อให้คุณค่าของสหกรณ์เกิดผลเป็นรูปธรรม” ซึ่งประกอบด้วยหลักการที่สำคัญรวม 7 ประการ กล่าวคือ

1. การเป็นสมาชิกโดยสมัครใจและเปิดกว้าง (Voluntary and Open Membership)
2. การควบคุมโดยสมาชิกตามหลักประชาธิปไตย (Democratic Member Control)
3. การมีส่วนร่วมทางเศรษฐกิจของสมาชิก (Member Economic Participation)
4. การปกครองตนเองและความเป็นอิสระ (Autonomy and Independence)
5. การศึกษา ฝึกอบรม และสารสนเทศ (Education, Training and Information)

6. การร่วมมือระหว่างสหกรณ์ (Cooperation among Cooperatives)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่เผยแพร่เพื่อประโยชน์ของงานวิจัยเท่านั้นไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7. การเอื้ออาทรต่อชุมชน (Concern for Community)

อุดมการณ์สหกรณ์ คือ “ความเชื่อร่วมกันที่ว่าความช่วยเหลือตนเองและการช่วยเหลือซึ่งกันและกันตามหลักการสหกรณ์จะนำไปสู่การกินดี อยู่ดี มีความเป็นธรรมและสันติสุขในสังคม”

วิธีการสหกรณ์ คือ “การนำหลักการสหกรณ์มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคม เพื่อประโยชน์ของมวลสมาชิกและชุมชนโดยไม่ละเลยหลักการธุรกิจที่ดี” ประเภทของสหกรณ์สามารถแบ่งได้เป็น 6 ประเภท ได้แก่ สหกรณ์การเกษตร สหกรณ์นิคม สหกรณ์ประมง สหกรณ์ร้านค้า สหกรณ์ออมทรัพย์ และสหกรณ์บริการ (กรมส่งเสริมสหกรณ์, 2546)

ปัจจัยที่ทำให้การบริหารสหกรณ์กองทุนสวนยางประสบความสำเร็จ

สหกรณ์จะประสบความสำเร็จได้จะต้องอาศัยองค์ประกอบต่าง ๆ ดังนี้

1. บุคลากร ในที่นี้บุคลากรจะได้แก่ สมาชิก ซึ่งสมาชิกทุกคนจะต้องมีความซื่อสัตย์ต่อสหกรณ์ ปฏิบัติตามกฎกติกาที่กำหนดไว้ หากสมาชิกไม่มีความซื่อสัตย์ต่อสหกรณ์ก็จะทำให้สหกรณ์เกิดความเสียหายได้ คณะกรรมการจะต้องมีความซื่อสัตย์ เสียสละ และอุทิศเวลาให้สหกรณ์ เนื่องจากการผลิตและการแปรรูปยางพารามีความละเอียดอ่อน ต้องอาศัยความเอาใจใส่ควบคุมอย่างใกล้ชิด และพนักงานจะต้องมีความซื่อสัตย์ มีความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย และพยายามหาความรู้ ประสบการณ์เพื่อให้เกิดความชำนาญ และสามารถแก้ปัญหาได้

2. เทคโนโลยีการผลิต หมายถึง อุปกรณ์การผลิตที่นำมาใช้ในขั้นตอนต่าง ๆ ของการผลิต ยางแผ่นต้องมีความสมบูรณ์พร้อม รวมถึงต้องมีระบบควบคุมการผลิตที่ดีได้มาตรฐานของการผลิต ยางแผ่นพร้อมกันนั้นต้องมีคุณภาพอย่างสม่ำเสมอ

3. การบริหารจัดการ สหกรณ์จะประสบความสำเร็จได้ จะต้องมีการบริหารจัดการที่ดีและมีประสิทธิภาพ สามารถใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

4. เงินทุน ในการดำเนินงานของสหกรณ์จะต้องมีเงินทุน ไว้อย่างเพียงพอ โดยแหล่งที่มาของเงินทุน อาจมาจากการความสามารถในการขายยางและมีกำไร จากนั้นก็นำกำไรมาเป็นทุนในการดำเนินงาน โดยที่ไม่ต้องไปกู้เงินจากภายนอก

5. ข่าวสาร ในการดำเนินงานของสหกรณ์ จะต้องมีข่าวสารต่าง ๆ จากภายนอก ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตและการตลาด เช่น ข่าวสารด้านราคายางพาราเพื่อวางแผนการผลิตและการตลาดอย่างถูกต้องและทันต่อเหตุการณ์ (คู่มือส่งเสริมสหกรณ์กองทุนสวนยาง, 2539)

ฤทธิการวิเคราะห์การเงินของสหกรณ์

ในการวิเคราะห์ เพื่อประเมินฐานะทางการเงินของสหกรณ์ จำเป็นต้องนำข้อมูลทางการเงินที่ปรากฏในงบดุล และงบกำไรขาดทุนมาคำนวณอัตราส่วน แล้วนำมาเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา หรือค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรม เพื่อให้ทราบถึงฐานะทางการเงินและการดำเนินงาน โดยอัตราส่วนทางการเงินมี ดังนี้

1. อัตราส่วนวัดสภาพคล่องหรือความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้น คือ ในการพิจารณาถึงความสัมพันธ์ระหว่างสินทรัพย์หมุนเวียนและหนี้สินหมุนเวียนของสหกรณ์นั้น หากสหกรณ์ใดมีสินทรัพย์หมุนเวียนสูงกว่าหนี้สินหมุนเวียนแล้ว ในขั้นต้นจะเป็นการแสดงให้เห็นว่าสหกรณ์นั้นมีความสามารถชำระหนี้ระยะสั้นเมื่อครบกำหนดเวลา อัตราส่วนที่ใช้ คือ อัตราส่วนทุนดำเนินงาน หรืออัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (Current Ratio)

$$\text{อัตราส่วนทุนดำเนินงาน} = \frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$$

ทรัพย์สินหมุนเวียน ในความหมายของอัตราส่วนทุนดำเนินงาน หมายถึง รายการทรัพย์สินหมุนเวียนที่เป็นเงินสด รายได้ที่ได้รับ หรือหลักทรัพย์ในตลาด ที่สามารถชำระคืนหนี้สินได้ โดยทั่วไปอัตราส่วนทุนดำเนินการไม่ควรต่ำกว่า 2 : 1 หากอัตราส่วนทุนดำเนินงานมีค่าต่ำกว่า 2 : 1 แสดงว่า สหกรณ์กำลังประสบปัญหาทางการเงินอยู่ หรืออาจจะกลายเป็นอุปสรรคต่อการขยายงานของสหกรณ์ได้ เนื่องจากสหกรณ์มีเงินทุนที่เป็นเงินสด ไม่เพียงพอ

2. อัตราส่วนทดสอบสภาพคล่อง (Acid-test or Quick Assets Ratio)

$$\text{อัตราส่วนทดสอบสภาพคล่อง} = \frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน} - (\text{สินค้าคงเหลือ} + \text{ลูกหนี้ที่มีอายุเกิน 60 วัน})}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$$

จะมีความหมายคล้ายกับอัตราส่วนทุนดำเนินงาน เพียงแต่รายการของอัตราส่วนชุดนี้เป็นระยะเวลาปานกลางซึ่งมีระยะเวลานานกว่าอัตราส่วนทุนดำเนินงาน โดยอัตราส่วนที่เป็นมาตรฐานคือ 1.5 : 1 หมายความว่าสินทรัพย์หมุนเวียนที่มีสภาพคล่องสูงจะต้องไม่ต่ำกว่า 1.5 ส่วน เมื่อเปรียบเทียบกับหนี้สินหมุนเวียน 1 ส่วน อัตราส่วนทดสอบสภาพคล่อง จะแสดงถึงปริมาณของ เงินสดว่ามีเพียงพอต่อการที่จะนำไปชำระหนี้สินได้หรือไม่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. อัตราการหมุนเวียนของสินค้าคงคลัง (Inventory turnover rate)

$$\text{อัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงคลัง} = \frac{\text{ต้นทุนสินค้าขาย}}{\text{สินค้าคงคลังโดยเฉลี่ย}}$$

อัตราการส่วนหมุนเวียนของสินค้าคงคลัง จะทำการคำนวณจากสินค้าในแต่ละประเภท ซึ่งมีเกณฑ์มาตรฐานแตกต่างกันไป โดยหลักการทั่วไปหากว่าอัตราการหมุนเวียนของสินค้าคงคลัง (หรือสินค้าคงเหลือ) อยู่ในระดับสูงจะถือว่าเป็นสิ่งที่ดี เนื่องจากการจำหน่ายสินค้าในแต่ละครั้งย่อมจะหมายถึงการมีกำไรเข้าสหกรณ์ แต่ในทางกลับกัน ถ้าหากอัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงคลังอยู่ในระดับต่ำจะแสดงว่ามีการสะสมสินค้าคงคลังเหลือมากเกินไป การที่มีสินค้าในสต็อกจำนวนมากเกินไปจะก่อให้เกิดค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษาเพิ่มขึ้น ซึ่งจะเป็นการเพิ่มค่าใช้จ่ายให้กับสหกรณ์ ดังนั้นการรักษาระดับสินค้าคงคลังควรให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม

4. อัตราส่วนกำไรขั้นต้นต่อยอดขาย (Gross Margin to Sales Ratio)

$$\text{อัตราส่วนกำไรขั้นต้นต่อยอดขาย} = \frac{\text{มูลค่ากำไรขั้นต้น}}{\text{ยอดขายขั้นต้น}} \times 100$$

เป็นเครื่องมือที่จะใช้วัดความสามารถ ในการทำกำไรของสหกรณ์ เพื่อให้ทราบถึงประสิทธิภาพในการหากำไรขั้นต้น ก่อนที่จะหักค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานใด ๆ การที่ใช้กำไรขั้นต้นมาเปรียบเทียบกับยอดขายขั้นต้น เพื่อที่จะสะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพในการควบคุมต้นทุนของการขาย จะทำให้สหกรณ์สามารถทราบได้ว่า ต้นทุนขายนั้นต่ำหรือสูงเกินไปหรือไม่ หากกำไรขั้นต้นของยอดขายอยู่ในระดับสูง แสดงว่าสหกรณ์มีประสิทธิภาพในการควบคุมต้นทุนขายส่งผลให้มีกำไรขั้นต้นสูง โดยทั่วไปนิยมเสนอในรูปของอัตราร้อยละ

5. อัตราส่วนยอดขายต่อสินทรัพย์ถาวรที่ใช้ดำเนินการ (Sales Turnover to Fixed Assets Employed) หรืออัตราการหมุนเวียนของทรัพย์สินถาวร

$$\text{อัตราส่วนยอดขายต่อสินทรัพย์ถาวรที่ใช้ดำเนินงาน} = \frac{\text{ยอดขาย}}{\text{สินทรัพย์ถาวร}}$$

อัตราส่วนยอดขายต่อสินทรัพย์ อัตราส่วนนี้เป็นการวัดประสิทธิภาพการลงทุนในสินทรัพย์ ว่ากิจการได้ใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์เหล่านั้นให้เต็มประสิทธิภาพได้หรือไม่ หรือเป็นการวัดว่าการลงทุนในสินทรัพย์สอดคล้องกับยอดขายหรือไม่ ดังนั้นหากอัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ถาวรอยู่ในระดับต่ำ โดยภาพรวมแล้วจะแสดงว่าสหกรณ์ใช้สินทรัพย์ถาวรได้ไม่เต็มประสิทธิภาพ แต่ในระดับจุลภาคนั้นอาจแสดงว่ามีสินทรัพย์ถาวรบางอย่างไม่ได้มีการใช้งาน หรืออาจเป็นเพราะสหกรณ์มีสินทรัพย์ถาวรมากเกินความจำเป็นก็ได้

ในการวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์นั้น ควรพิจารณาอัตราส่วนอื่น ๆ ประกอบด้วย เช่น อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์เพราะการใช้ราคาตามบัญชีของสินทรัพย์ตามที่ปรากฏในงบดุล เป็นเกณฑ์ ในการคำนวณอัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์นั้น รายการตามบัญชีที่เกิดจากวิธีการบัญชีที่แตกต่างกันจะทำให้มีอัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์มีค่าต่างกันด้วย นอกจากนี้ควรพิจารณาถึงสินทรัพย์ที่ซื้อมาตอนช่วงสิ้นงวดบัญชีอีกด้วย (www.cad.go.th)

ทฤษฎีการกำหนดขนาดตัวอย่าง

ปัญหาสำคัญอย่างหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนสำรวจ คือ การวิจัยนั้นต้องใช้ขนาดตัวอย่างเท่าใดจึงเหมาะสม การตอบปัญหานี้ควรจะต้องระมัดระวังให้ถูกต้องตามหลักวิชาการทางสถิติ เพราะถ้ากำหนดขนาดตัวอย่างใหญ่เกินไปจะทำให้สิ้นเปลืองเงิน แร่งงาน และเวลา โดยเปล่าประโยชน์ ในทางตรงกันข้ามหากกำหนดตัวอย่างเล็กเกินไปผลที่ได้จากการจะมีความคลาดเคลื่อนมาก ข้อมูลที่ได้จะไม่มีประโยชน์ต่อการนำไปใช้ ดังนั้นการกำหนดขนาดตัวอย่างจะต้องอาศัยหลักเกณฑ์ ทฤษฎีต่าง ๆ เพื่อใช้ในการคำนวณหาขนาดตัวอย่าง เพื่อให้งานวิจัยมีความน่าเชื่อถือมากขึ้น สำหรับหลักเกณฑ์และทฤษฎีต่าง ๆ รวมทั้งสูตรที่ใช้คำนวณหาขนาดตัวอย่างสำหรับการสุ่มอย่างแบบต่าง ๆ แต่ในการวิจัยบางครั้งต้องการความรวดเร็ว อีกทั้งวิธีการคำนวณหาขนาดตัวอย่างนั้นมีความยุ่งยากซับซ้อน ซึ่งบางครั้งผู้วิจัยไม่มีความถนัดที่ใช้สูตรคำนวณหาขนาดตัวอย่าง เพื่อป้องกันความผิดพลาดอันเนื่องมาจากความไม่ถนัดของผู้วิจัย จึงอาจกำหนดขนาดตัวอย่างโดยประมาณจากตารางสำเร็จรูปที่ได้จัดทำขึ้น

สำหรับการศึกษาในครั้งนี้ ได้นำตารางสำเร็จรูปของ R.V.Krejcie & D.W.Morgan มาใช้ในการกำหนดขนาดตัวอย่างของการศึกษา ซึ่งตารางสำเร็จรูปของ R.V.Krejcie & D.W.Morgan เป็นตารางที่ใช้สำหรับกำหนดขนาดของตัวอย่างเพื่อใช้ประมาณค่าสัดส่วนของประชากร ที่สำคัญคือสามารถนำมาใช้ได้ง่าย เพียงพิจารณาขนาดประชากรก็สามารถหาขนาดของตัวอย่างได้ทันที โดยกำหนดให้ค่าสัดส่วนของประชากรมีค่าความแปรปรวนประมาณเท่ากับ .25 (หรือ $\pi = 5$) แต่กำหนดขนาดของความคลาดเคลื่อนไว้ขนาดเดียว คือ ร้อยละ 5 ที่ระดับความเชื่อมั่นเท่ากับ .95 ถ้าขนาดของประชากรไม่เท่ากับที่ได้ให้ไว้ในตาราง ก็สามารถคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากสูตรก็ได้ ที่น่าสังเกตก็คือสูตรของ Krejcie & Morgan นั้น มี χ^2 อยู่ในสูตร แทนที่จะเป็น Z^2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้า เปรียบเทียบเท่านั้น ไม่ใช่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจาก $\chi_{.05} = (Z_{.025})^2$ ซึ่งมาจากการคำนวณขนาดตัวอย่างของ Krejcie & Morgan คือ (ศิริลักษณ์ สุวรรณวงศ์, 2538)

$$n = \frac{\chi^2 N \pi (1 - \pi)}{d^2 (N - 1) + \chi^2 \pi (1 - \pi)}$$

โดย $\chi^2 = 3.841$; $\pi = 0.5$; $d = .05$

ทฤษฎีการสร้างเครื่องมือวัดตัวแปร

การวัดทัศนคติมีประโยชน์มากในการวางแผนดำเนินนโยบายต่าง ๆ ถ้าบุคคลมีทัศนคติที่ดีต่อสิ่งที่จะกระทำหรือสิ่งที่เป็นอยู่ จะได้รับความร่วมมือและสามารถดำเนินงานให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี โดยปกติแล้วแบบวัดทัศนคติจะแยกออกเป็น 2 ส่วนคือ

1. แบบวัด (Scale) หมายถึง เครื่องมือในการวัด ซึ่งแสดงออกมาเป็นตัวเลขอย่างมีระบบ
2. ทัศนคติ (Attitude) หมายถึง ความพร้อมที่จะแสดงออกของบุคคลต่อสิ่งต่าง ๆ

การสร้างแบบวัดทัศนคติของ Likert

การสร้างมีหลักการย่อ ๆ ดังนี้

1. สร้างข้อความที่แสดงทัศนคติต่อสิ่งที่ต้องการจะศึกษาจำนวนหนึ่ง และกำหนดให้แต่ละข้อความมี 5 คำตอบ ได้แก่ ไม่เห็นด้วย เห็นด้วย เห็นด้วยอย่างยิ่ง และทำการกำหนดระดับของคำตอบทั้ง 5 คำตอบ เป็นดังนี้

ไม่เห็นด้วย	1	คะแนน
ไม่แน่ใจ	2	คะแนน
เห็นด้วย	3	คะแนน
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	4	คะแนน

2. นำชุดข้อคำถามที่สร้างขึ้นนี้ไปสัมภาษณ์บุคคลเพื่อทดสอบข้อความที่สร้างขึ้น จากนั้นเอาคำตอบที่ได้มาพิจารณาเลือกเอาเฉพาะข้อคำถามที่มีประสิทธิภาพ ด้วยการพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์ความแตกต่าง โดยทำการรวมคะแนนทุกข้อของผู้ถูกสัมภาษณ์แต่ละคน แล้วเลือกเอาเฉพาะกลุ่มผู้ถูกสัมภาษณ์ที่มีคะแนนสูงประมาณร้อยละ 25 และกลุ่มผู้ถูกสัมภาษณ์ที่มีคะแนนต่ำมาไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประมาณร้อยละ 25 จากนั้นทำการคำนวณหาคะแนนเฉลี่ยของแต่ละข้อคำถามของผู้ถูกสัมภาษณ์ ทั้ง 2 กลุ่ม และสุดท้ายจะทำการหาค่าสัมประสิทธิ์ความแตกต่างของข้อคำถามแต่ละข้อได้จากผลต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มคะแนนสูงกับกลุ่มคะแนนต่ำในข้อคำถามนั้น ๆ ข้อคำถามใดที่มีค่าสัมประสิทธิ์ความแตกต่างสูงจัดว่าเป็นข้อคำถามที่มีประสิทธิภาพควรคัดไว้ ส่วนข้อคำถามข้อใดที่มีค่าสัมประสิทธิ์ความแตกต่างที่ต่ำจะจัดว่าเป็นข้อคำถามที่ไม่ดีให้ทำการตัดทิ้งไป (www.wutpon.com)

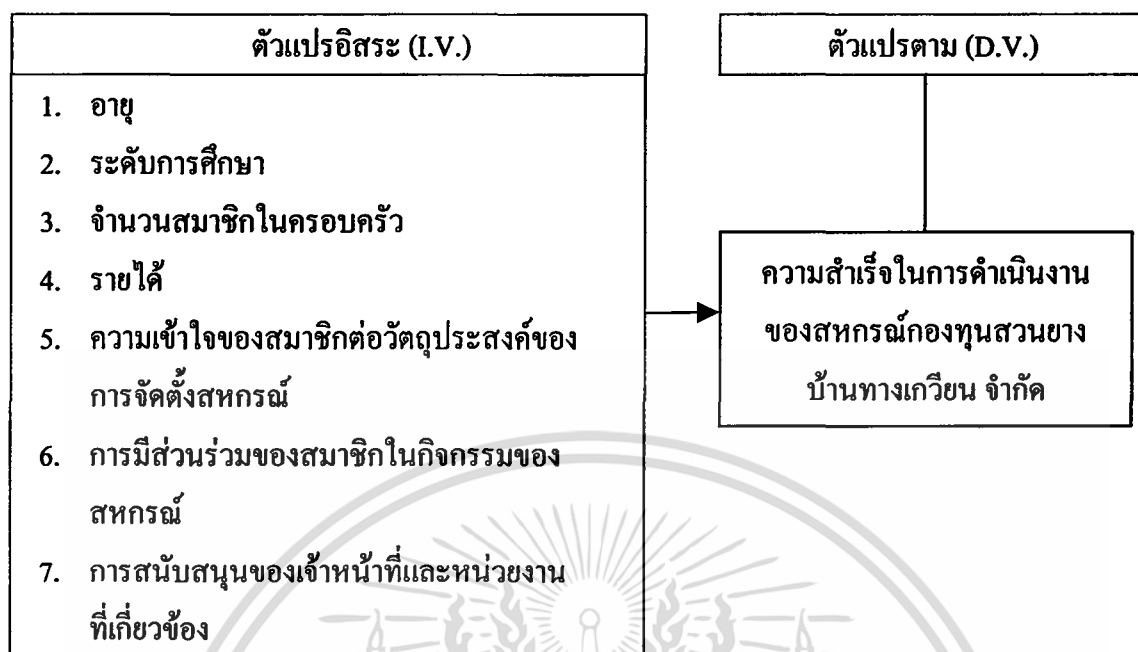
จากงานวิจัยและแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ดังที่กล่าวมาข้างต้น จะนำมาใช้ประกอบและใช้อ้างอิงเพื่อความน่าเชื่อถือของการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด ซึ่งงานวิจัยเหล่านี้จะนำมาใช้ในเรื่องของการทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรแต่ละตัว โดยใช้ Chi-square ในการหาความสัมพันธ์ ซึ่งจะเห็นได้ว่าจากงานวิจัยทุกฉบับที่อ้างอิงถึงครั้งนี้มีการใช้ Chi-square ในการทดสอบทุกงานวิจัย ดังนั้นการใช้ Chi-square ในการทดสอบความสัมพันธ์นั้นจะเป็นสิ่งที่น่าเชื่อถือได้มากที่สุด โดยการศึกษาครั้งนี้ได้นำ Chi-square มาใช้ในการทดสอบหาความสัมพันธ์ของสมมติฐานด้วยเช่นกัน

กรอบแนวคิด

จากการทบทวนแนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถนำมาประมวลเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ซึ่งกำหนดตัวแปรที่ต้องศึกษา ไว้ดังนี้

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้กำหนดตัวแปรอิสระทั้งหมดจำนวน 7 ตัว ซึ่งเป็นปัจจัยภูมิหลังและปัจจัยอื่น ๆ ของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด เป็นปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงาน ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครอบครัว รายได้ ความเข้าใจของสมาชิกต่อวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสหกรณ์ การมีส่วนร่วมของสมาชิก ในกิจกรรมของสหกรณ์ การสนับสนุนของเจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2. ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ ความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด ได้แก่ การจัดการควบคุมสหกรณ์ให้มีประสิทธิภาพทางเศรษฐกิจ จากตัวแปรอิสระและตัวแปรตามข้างต้นสามารถนำมาเขียนเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการศึกษา

สมมติฐาน

สมมติฐานของการศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่

สมมติฐานที่ 1

H_0 : อายุของสมาชิกและคณะกรรมการที่แตกต่างกัน จะมีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด ไม่แตกต่างกัน

H_1 : อายุของสมาชิกและคณะกรรมการที่แตกต่างกัน จะมีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2

H_0 : ระดับการศึกษาของสมาชิกและคณะกรรมการที่แตกต่างกัน จะมีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด ไม่แตกต่างกัน

H_1 : ระดับการศึกษาของสมาชิกและคณะกรรมการที่แตกต่างกัน จะมีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 3

H_0 : จำนวนสมาชิกในครอบครัวของสมาชิกและคณะกรรมการที่แตกต่างกัน จะมีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด ไม่แตกต่างกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ห้องสมุดคณะเทคโนโลยีการเกษตร

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าฯ ลาดกระบัง

H_1 : จำนวนสมาชิกในครอบครัวของสมาชิกและคณะกรรมการที่แตกต่างกัน จะมีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด แตกต่างกัน
สมมติฐานที่ 4

H_0 : รายได้ของสมาชิกและคณะกรรมการที่แตกต่างกัน จะมีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด ไม่แตกต่างกัน

H_1 : รายได้ของสมาชิกและคณะกรรมการที่แตกต่างกัน จะมีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด แตกต่างกัน
สมมติฐานที่ 5

H_0 : ความเข้าใจต่อวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสหกรณ์ฯ ของสมาชิกและคณะกรรมการที่แตกต่างกัน จะมีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด ไม่แตกต่างกัน

H_1 : ความเข้าใจต่อวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสหกรณ์ฯ ของสมาชิกและคณะกรรมการที่แตกต่างกัน จะมีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด แตกต่างกัน
สมมติฐานที่ 6

H_0 : การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสหกรณ์ฯ ของสมาชิกและคณะกรรมการที่แตกต่างกัน จะมีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด ไม่แตกต่างกัน

H_1 : การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสหกรณ์ฯ ของสมาชิกและคณะกรรมการที่แตกต่างกัน จะมีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด แตกต่างกัน
สมมติฐานที่ 7

H_0 : การสนับสนุนของเจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์แตกต่างกัน จะมีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด ไม่แตกต่างกัน

H_1 : การสนับสนุนของเจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์แตกต่างกัน จะมีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด แตกต่างกัน

บทที่ 3

สภาพทั่วไปของสหกรณ์กองทุนสวนยาง

ความเป็นมาของสหกรณ์กองทุนสวนยาง

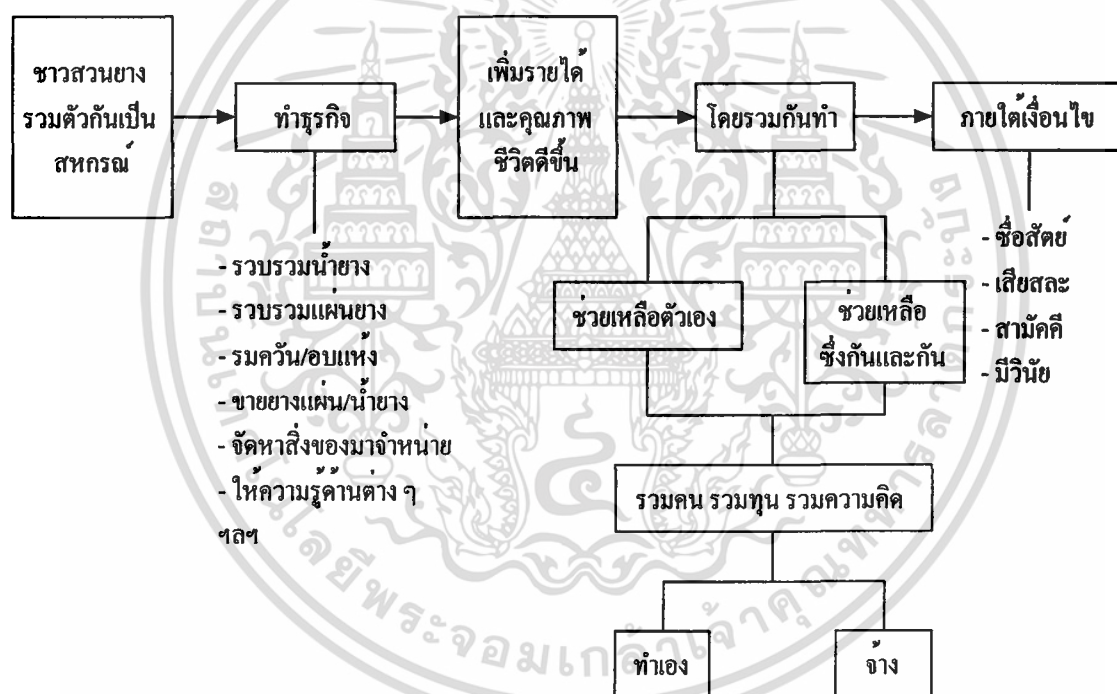
ประวัติความเป็นมาของการจัดตั้งโครงการส่งเสริมการจัดตั้งสหกรณ์ในกลุ่มผู้ผลิตยางพารา และโครงการพัฒนาการผลิตยางแผ่นผึ่งแห้ง/รมควันนั้น เป็นผลสืบเนื่องมาจากการเกิดวิกฤตการณ์ยางพาราดกต่ำในปี 2534 ติดต่อกันมาจนถึงปี 2535 ซึ่งส่งผลทำให้เกษตรกรชาวสวนยางได้รับความเดือดร้อนและได้ทำการเรียกร้องให้รัฐบาลเข้าไปดำเนินการแก้ไขปัญหา ซึ่งคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาแก้ไขปัญหายางพาราดกต่ำในการประชุมครั้งที่ 6 เมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2535 โดยมี นายบุญชู โรจนเสถียร อดีตรองนายกรัฐมนตรีเป็นประธานในที่ประชุม และได้มีการเชิญกรมส่งเสริมสหกรณ์เข้าทำการชี้แจงเกี่ยวกับบทบาทของสหกรณ์ในการช่วยเหลือเกษตรกรชาวสวนยาง ซึ่งที่ประชุมได้มีมติมอบหมายให้กรมส่งเสริมสหกรณ์จัดทำแผนงานหรือโครงการเพื่อรวบรวมเกษตรกรชาวสวนยางรายย่อยจัดตั้งเป็นสหกรณ์ให้รวดเร็วและกว้างขวางยิ่งขึ้น โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะใช้วิธีการสหกรณ์เข้าไปแก้ไขปัญหาค่าการผลิตและการตลาด กรมส่งเสริมสหกรณ์จึงได้จัดทำโครงการส่งเสริมการจัดตั้งสหกรณ์ในกลุ่มผู้ผลิตยางพาราเป็นโครงการระยะ 5 ปี นั่นคือตั้งแต่ปี พ.ศ. 2537-2541 เพื่อเสนอรัฐบาลซึ่งในปีงบประมาณ 2537 ได้มีการอนุมัติให้ดำเนินโครงการเป็นปีแรก แต่ยังไม่ได้งบประมาณในส่วนของการสร้างโรงผลิตยางแผ่นผึ่งแห้ง/รมควัน

ต่อมาสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง (สกย.) โดยมี นายพาสกร จรูญรัตน์ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ และนายสุเทพ เทือกสุบรรณ อดีตรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในฐานะของประธานกรรมการกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง ได้ให้ความเห็นชอบและช่วยเหลือในการชี้แจงหลักการและเหตุผลของโครงการพัฒนาการผลิตยางแผ่นผึ่งแห้ง/รมควันต่อคณะกรรมการพิจารณางบประมาณ จนผ่านความเห็นชอบและได้รับการอนุมัติให้โครงการพัฒนาการผลิตยางแผ่นผึ่งแห้ง/รมควัน โดยมีสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางเป็นผู้ดำเนินการ ซึ่งโครงการดังกล่าวมีเป้าหมายจัดสร้างโรงงานยางแผ่นผึ่งแห้ง/รมควันให้กับเกษตรกรชาวสวนยางซึ่งได้รวมกลุ่มในลักษณะของสหกรณ์ เพื่อที่จะเข้าไปดำเนินการบริหารโรงงาน ดังนั้น กรมส่งเสริมสหกรณ์ สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ และสถาบันวิจัยยาง จึงได้มีการร่วมมือกันสนับสนุนและผลักดัน โครงการทั้ง 2 ให้ดำเนินงานได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แนวคิดของสหกรณ์กองทุนสวนยาง

สหกรณ์กองทุนสวนยางเป็นสหกรณ์การเกษตรและเป็นสหกรณ์ประเภทจำกัดที่ได้จัดตั้งขึ้นตามนโยบายของรัฐบาล โดยมีวัตถุประสงค์ให้เกษตรกรชาวสวนยางได้มีการรวมกลุ่มในรูปของสหกรณ์ เพื่อรวมกันผลิตยางแผ่นที่มีคุณภาพดี รวมถึงการจัดการด้านการตลาดเพื่อเป็นการเพิ่มอำนาจการต่อรองอันจะส่งผลให้เกษตรกรชาวสวนยางมีรายได้เพิ่มขึ้น โดยรัฐบาลให้การสนับสนุนในส่วนของการผลิต คือ โรงงานยางแผ่นผึ่งแห้ง/รมควัน โดยการรวมกลุ่มเพื่อการจัดตั้งสหกรณ์จะมีรูปแบบของการรวมกลุ่ม ดังภาพที่ 2 (คู่มือส่งเสริมสหกรณ์กองทุนสวนยาง, 2539)

ภาพที่ 2 โครงสร้างการดำเนินงานของสหกรณ์สหกรณ์กองทุนสวนยาง
ที่มา: (กรมส่งเสริมสหกรณ์)

สหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด

ประวัติความเป็นมา

ในช่วงต้นปี พ.ศ. 2536 สภาวะราคายางพาราตกต่ำอย่างมากเป็นสาเหตุให้เกษตรกรชาวสวนยางเกิดความเดือดร้อน เนื่องจากเมื่อทำการผลิตยางพาราแล้วนำไปขายได้ไม่คุ้มกับต้นทุนการผลิต จึงเป็นสาเหตุให้เกษตรกรชาวสวนยางในหมู่ที่ 2 บ้านทางเกวียน ต.โคกม่วง อ.เขาชัยสน จ.พัทลุง ได้รวมตัวกันจัดตั้งกลุ่มการรวบรวมยางแผ่นดิบขึ้นเพื่อเป็นการต่อรองราคากับพ่อค้ายางพารา ซึ่งการดำเนินงานในครั้งนั้น ได้มีเจ้าหน้าที่ของสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางคอยเป็นที่เล็งและคอยให้คำแนะนำในเรื่องของการตลาด การผลิต รวมถึงการคัดเกรดคุณภาพยางแผ่นดิบ ซึ่งเป็นช่วงเวลาเดียวกับที่รัฐบาลมีการประกาศการแทรกแซงราคายางพาราเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรชาวสวนยาง โดยกำหนดในราคาดิบโลกรัมละ 17.00 บาท (ยางแผ่นดิบชั้น 3) ทำให้กลุ่มรวบรวมยางแผ่นดิบบ้านทางเกวียนได้นำยางเข้าขายยังตลาดแทรกแซงราคายางพาราของรัฐบาล ที่สำนักงานสหกรณ์กองทุนสวนยาง จังหวัดพัทลุง จนมาถึงปลายปี พ.ศ. 2536 รัฐบาลมีนโยบายให้จัดตั้งสหกรณ์เพื่อเป็นการรองรับการบริหารโรงงานผลิตยางแผ่นผึ่งแห้ง/รมควันที่รัฐบาลจัดสร้างขึ้น ดังนั้นในวันที่ 21 ธันวาคม 2536 กลุ่มรวบรวมยางแผ่นดิบบ้านทางเกวียน ได้มีการประชุมสมาชิกของกลุ่มทั้งหมดเพื่อดำเนินการขออนุญาตทะเบียนสหกรณ์ ภายใต้การดำเนินการของสำนักงานสหกรณ์จังหวัดพัทลุง โดยมีนายเฉลิมบุญ ศิริบูรณาการ นายสหกรณ์จังหวัดพัทลุงเป็นผู้ดำเนินการประชุม โดยมีสมาชิกกลุ่มเข้าร่วมประชุมจำนวน 134 คน และได้ใช้ชื่อใหม่อย่างเป็นทางการว่า สหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด

สหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด ได้รับการจดทะเบียนเป็นสหกรณ์ประเภทสหกรณ์การเกษตร เมื่อวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2537 และในปีเดียวกันนั้นสหกรณ์ฯ ได้ดำเนินการก่อสร้างโรงผลิตยางแผ่นผึ่งแห้ง/รมควัน ในบริเวณที่ดินที่ได้รับบริจาคจากนายเตียน ศรีหนูสุด เป็นจำนวน 2 ไร่ โดยปีแรกสหกรณ์มีจำนวนสมาชิกทั้งสิ้น 100 คน มีทุนเรือนหุ้นจำนวน 690,500 บาท

โครงสร้างของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด

โดยปกติทั่วไปหากว่าด้วยเรื่องของหลักสหกรณ์ จะพบว่าสหกรณ์นั้น ๆ จะต้องมีจำนวนตั้งแต่ 2 คน ขึ้นไปมารวมตัวกันเพื่อดำเนินงานอย่างใดอย่างหนึ่งให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ เมื่อมีการรวมตัวกันมากขึ้น คงเป็นไปได้ว่าทุกคนในกลุ่มนั้นจะมีสถานะภายในกลุ่มที่เหมือนกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เพราะจะทำให้สหกรณ์ไม่มีความก้าวหน้า ซึ่งก็เป็นผลมาจากการที่ทุกคนมีสถานะเท่ากันหมด ทุกคน ไม่มีใครเป็นผู้นำใคร ไม่มีใครเป็นผู้วางกลยุทธ์ต่าง ๆ ด้วยเหตุนี้ สหกรณ์กองทุนสวนยาง บ้านทางเกวียน จำกัด ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในจุดนี้ จึงได้กำหนดวิธีการดำเนินงานขึ้นภายใต้หลักการสหกรณ์ ซึ่งประกอบไปด้วยองค์ประกอบและหน้าที่ของแต่ละส่วน ดังต่อไปนี้

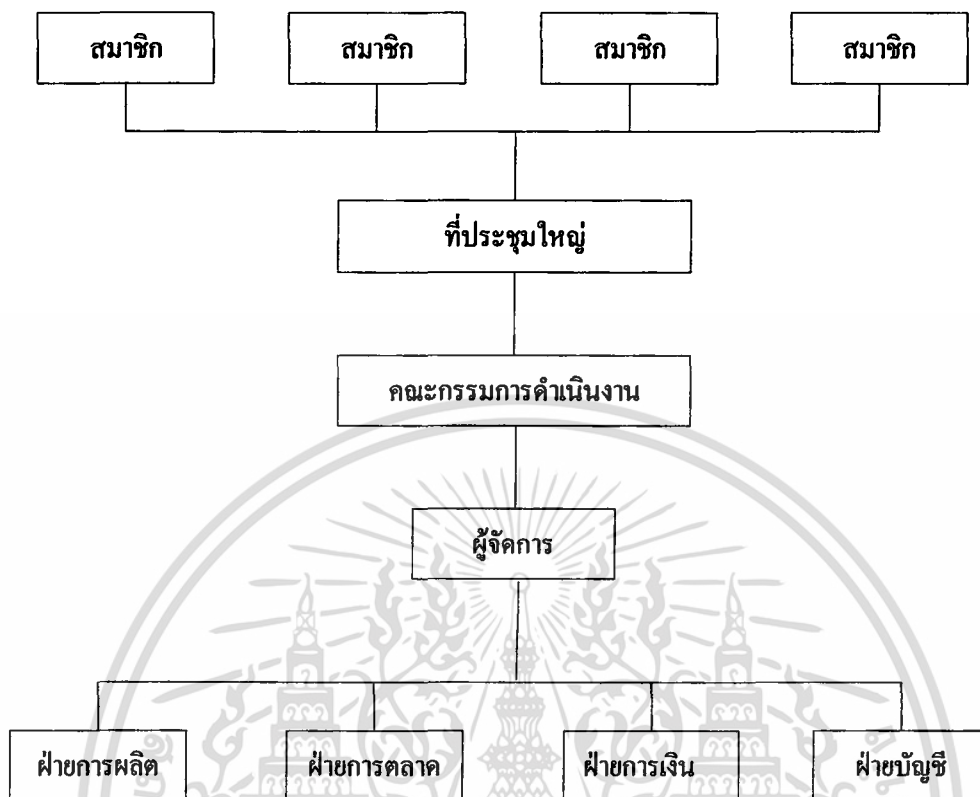
สมาชิก หมายถึง ผู้ลงชื่อขอจดทะเบียนสหกรณ์และผู้ที่มีชื่ออยู่ในบัญชีของผู้ที่จะเป็นสมาชิกสหกรณ์รวมทั้งผู้ที่สมัครเป็นสมาชิกภายหลังที่สหกรณ์นั้น ๆ ได้จดทะเบียนแล้ว โดยถือว่าเป็นสมาชิกเมื่อได้ชำระค่าหุ้นตามข้อบังคับของสหกรณ์แล้ว

ที่ประชุมใหญ่ของสมาชิก หมายถึง เมื่อสหกรณ์มีการประชุมสมาชิกทั้งหมดหรือผู้แทนสมาชิกอย่างน้อยปีละครั้งเรียกว่า การประชุมใหญ่ เพื่อทำการพิจารณาในเรื่องต่าง ๆ เช่น รับทราบเรื่องการรับสมาชิกเข้าใหม่หรือลาออกจากสหกรณ์ ทำการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการพิจารณากำหนดนโยบายการดำเนินงานของสหกรณ์ เป็นต้น

คณะกรรมการดำเนินการ หมายถึง สมาชิกที่ได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่งคณะกรรมการดำเนินงาน ซึ่งสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด มีจำนวนคณะกรรมการทั้งหมด 10 คน โดยการเลือกมาจากสมาชิกที่ประชุมใหญ่ คณะกรรมการดำเนินการมีหน้าที่บริหารงานให้เป็นไปตามแผนการดำเนินงานของสหกรณ์ที่กำหนดไว้ในวันประชุมใหญ่สามัญประจำปี และสอดคล้องกับกฎหมาย ข้อบังคับ และระเบียบของสหกรณ์ ทำการกำหนดแผนการดำเนินงานของสหกรณ์ ให้สอดคล้องกับแผนการดำเนินงานของสหกรณ์ ควบคุมดูแลการทำงานของฝ่ายจัดการ และทำการกำหนดระเบียบของสหกรณ์ เพื่อให้การบริหารจัดการเป็นไปตามกฎเกณฑ์ กฎหมาย รวมทั้งข้อบังคับของสหกรณ์

ผู้จัดการ หมายถึง ผู้ที่จะต้องรับผิดชอบการจัดการธุรกิจของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด โดยจะต้องดำเนินงานให้เป็นไปตามนโยบายของฝ่ายบริหาร มติที่ประชุมกรรมการ กฎหมายสหกรณ์ ข้อบังคับ และระเบียบสหกรณ์ ควบคุมดูแลเกี่ยวกับการเงิน/บัญชี เช่น ควบคุมการเก็บรักษาเงินให้เป็นไปตามระเบียบของสหกรณ์ ควบคุมดูแลการผลิตตลอดจนควบคุมดูแลให้มีการจัดทำบัญชีให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน

เมื่อนำองค์ประกอบต่าง ๆ ของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด มาสร้างเป็นโครงสร้างการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด จะได้เป็นแผนภาพดังต่อไปนี้ (ภาพที่ 3)

ภาพที่ 3 โครงสร้างของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด
ที่มา : (สหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด)

การบริหารงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน

สหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด เป็นสหกรณ์ประเภทสหกรณ์การเกษตร โดยมีลักษณะของการดำเนินธุรกิจเหมือนกับสหกรณ์การเกษตรทั่วไป แต่จะเน้นในเรื่องของธุรกิจการบริหารสวนของ โรงอบ/รมยางเป็นหลัก การบริหารงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด ได้มีการแบ่งแยกหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างชัดเจน โดยความเห็นชอบจากคณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์ ซึ่งโครงสร้างองค์กรของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด จะมีการแบ่งหน้าที่ต่าง ๆ ดังนี้

ฝ่ายการผลิต มีหน้าที่ในการควบคุมดูแลกระบวนการผลิต เริ่มตั้งแต่การรับน้ำยางจากสมาชิก จนกระทั่งเข้ากระบวนการผลิตจน ได้ยางแผ่นดิบที่ได้มาตรฐานออกมา โดยมีขั้นตอนการผลิตยางแผ่นดิบเป็นขั้นตอนจำนวน 11 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 เมื่อได้รับน้ำยางสดจากสมาชิกแล้ว จะนำน้ำยางที่ได้มาทำการกรองให้สะอาด ด้วยตะแกรงกรองเบอร์ 40 และเบอร์ 60

ขั้นตอนที่ 2 ทำการเติมน้ำสะอาดผสมลงไป ในน้ำยางที่กรองในปริมาณ 1 เท่าตัว จากนั้น คนให้เข้ากัน ในกรณีที่เป็นน้ำยางจากต้นยางที่เพิ่งเปิดกรีดใหม่ อาจผสมน้ำในปริมาณที่น้อยลง โดยใช้น้ำยาง 3 ส่วน ผสมน้ำ 2 ส่วน

ขั้นตอนที่ 3 ตวงส่วนผสมของน้ำยางและน้ำที่ผ่านการกรองแล้วนี้ ใส่ตะกอนลูมิเนียม ตะกอละ 5 ลิตร หรือตวงน้ำยางที่กรองแล้วใส่ในตะกอนที่สะอาดตะกอละ 3 ลิตร และเติมน้ำสะอาด ลงในตะกอนที่ใส่น้ำยางเอาไว้ตะกอละ 2 ลิตร

ขั้นตอนที่ 4 ผสมน้ำกรดฟอสฟอริก โดยใช้น้ำกรด 2 ช้อนตักกะลีส ต่อ น้ำ 3 กระป๋องนม แล้วจึง ใส่น้ำกรดที่ผสมแล้วนี้ 1 กระป๋องนมต่อน้ำยาง 1 ตะกอน

ขั้นตอนที่ 5 ก่อนจะเทน้ำกรดที่ผสมแล้วใส่น้ำยาง ควรจะใช้พายที่กวนน้ำยาง ทำการกวน น้ำยางในตะกอนที่จะใส่กรด 1-2 เทียบก่อน แล้วจึงค่อย ๆ เทส่วนผสมของน้ำกรดลงไปตามยาวของ ตะกอน แล้วใช้ที่กวนน้ำยางพายกวน ไปมา 5-6 เทียบ

ขั้นตอนที่ 6 ในระหว่างการกวนนั้นจะมีฟองอากาศเกิดขึ้นให้ช้อนฟองอากาศออกให้หมด หลังจากนั้นควรปิดฝาตะกอน เพื่อป้องกันสิ่งสกปรกตกลงไป นำไปตั้งทิ้งไว้ประมาณ 30-45 นาที น้ำยางในตะกอนก็จะแข็งตัว

ขั้นตอนที่ 7 เมื่อน้ำยางแข็งตัวกำลังดีแล้ว ก่อนนำไปแช่ในน้ำจืดควรรินน้ำหล่อไว้ทุกตะกอน เพื่อ สะดวกในการแกะยางออกจากข้างตะกอน

ขั้นตอนที่ 8 คราวตะกอนลงบนแท่นนวด ขางจะหลุดออกจากตะกอน จากนั้นทำการนวดขาง ด้วยมือหรือไม้นวดก็ได้ตามแต่นัด นวดให้ขางเป็นแผ่นบางลงโดยมีความหนาประมาณ 1 ซม.

ขั้นตอนที่ 9 นำขางที่นวดจนบางแล้วนี้เข้าเครื่องรีดเรียบจำนวน 3 ครั้งจนครบ จึง ได้ขาง แผ่นบางมีความหนาประมาณ 3-4 มม.

ขั้นตอนที่ 10 ต่อจากนั้น จึงนำขางเข้าเครื่องรีดดอกอีกครั้งหนึ่ง จะทำให้ได้ขางแผ่นดิบที่มี ขนาดพอเหมาะและมีความหนาประมาณ 2-3 มม.

ขั้นตอนที่ 11 นำขางที่ผ่านเครื่องรีดดอกแล้ว ไปล้างน้ำให้สะอาด โดยจุ่มลงในโอ่งหรือ ถังน้ำ แล้วจึงนำไปผึ่งในที่ร่ม มีอากาศถ่ายเทสะดวก เมื่อน้ำแห้งก็สามารเก็บไว้ขายได้

ลักษณะของขางแผ่นคุณภาพดี มีลักษณะดังต่อไปนี้

1. ขางแผ่นสะอาด ไม่มีรอยคราบของน้ำกรดหรือมีลักษณะที่แผ่นเหนียวแข็ง เมื่อยกส่องดู ต้องไม่มีสิ่งสกปรก จุดดำดำในเนื้อขาง และไม่มีฟองอากาศ

2. ขางแผ่นจะต้องมีลักษณะเป็นแผ่นบาง โดยกำหนดความหนาของแผ่นเฉลี่ย 2.8-3.2

มิลลิเมตร แผ่นขางต้องเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้ากว้าง 40-45 เซนติเมตร และยาว 80-85 เซนติเมตร ด้านการค้ำ
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

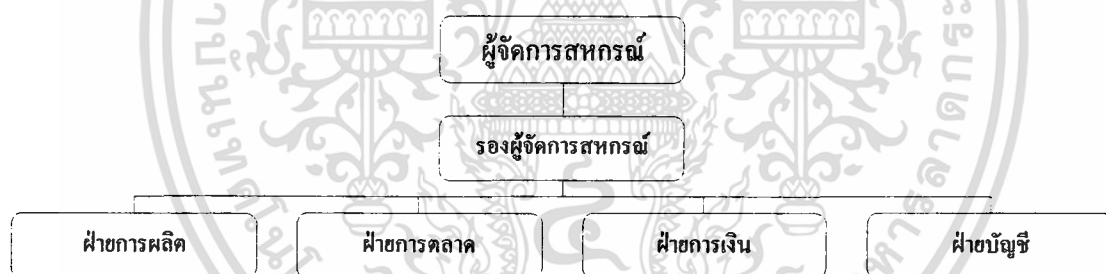
3. เนื้อยางแห้งใส สีของแผ่นยางต้องสม่ำเสมอ กล่าวคือ จะต้องเป็นสีเดียวกันตลอดทั้งแผ่น

4. แผ่นยางจะต้องมีลายดอกนูนชัดเจน และมีความยืดหยุ่นดี

ฝ่ายการตลาด มีหน้าที่ในการกำหนดราคาซื้อขายน้ำยางสด ติดตามข้อมูลข่าวสารการตลาดของยางพาราในส่วนกลางและพื้นที่ใกล้เคียง ดำเนินการติดต่อและประสานงานในการซื้อขายยางพารา ทำการสืบราคาซื้อขายในตลาด ตลอดจนการจำหน่ายยางพารา และการควบคุมปริมาณในสต็อกยางพาราทั้งหมดของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด

ฝ่ายการเงิน มีหน้าที่ในการดูแลและควบคุมในเรื่องของการรับ-จ่ายเงิน เก็บดูแลรักษาเงิน ตลอดจนเอกสารสำคัญทางการเงินต่าง ๆ ของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด ไว้เป็นอย่างดี

ฝ่ายบัญชี มีหน้าที่ในการควบคุมดูแลงานด้านบัญชีและหลักฐานเอกสารต่าง ๆ ของสหกรณ์ให้เป็นที่เรียบร้อยถูกต้อง และที่สำคัญบัญชีของสหกรณ์จะต้องอยู่ในสภาพที่เป็นปัจจุบันเสมอ ซึ่งฝ่ายบัญชีของสหกรณ์นั้นจะต้องทำรายงานส่งไปยังกรมตรวจบัญชีสหกรณ์เป็นประจำอยู่ทุกปี (ภาพที่ 4)

ภาพที่ 4 โครงสร้างการบริหารงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด
ที่มา (สหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด)

สภาพแวดล้อมทั่วไปของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด

สหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด มีสำนักงานดำเนินงานและ โรงผลิตยางแผ่น ผึ่งแห้ง/รมควันตั้งอยู่เลขที่ 251 หมู่ที่ 2 ถ.สาย กม.42 ถึงบ้านพุด ห่างจากถนนสายเอเชีย (สาย A4) ประมาณ 6.5 กิโลเมตร ตำบลโคกม่วง อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง และมีพื้นที่ประมาณ 90% ของพื้นที่ทั้งหมดเป็นสวนยางพารา โดยมีพื้นที่ดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้าน เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทางเวียน จำกัด จะอยู่ในบริเวณ ใกล้เคียง ได้แก่ ตำบลท่าแค อำเภอเมืองพัทลุง ตำบลโคกม่วง อำเภอเขาชัยสน และตำบลตะโหมค อำเภอตะโหมค จังหวัดพัทลุง

สหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเวียน จำกัด ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งหน่วยงานเหล่านั้น ได้แก่ สำนักงานสหกรณ์ อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ จังหวัดพัทลุง โดย นายประเสริฐ ศิริพิทักษ์ นายสหกรณ์อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง และสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง จังหวัดพัทลุง

สหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเวียน จำกัด กับการช่วยเหลือสังคมในด้านต่าง ๆ ได้แก่

1. ให้การช่วยเหลือในการให้คำแนะนำในการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในระบบรวบรวมผลผลิต และด้านอื่นๆ ให้กับ สหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านโคกม่วง จำกัด
2. ให้การช่วยเหลือสหกรณ์ที่ได้รับความเดือดร้อนในกรณีที่ได้รับอุบัติเหตุไฟไหม้ยางแผ่นเสียหายหรือการเสียหายอื่น เพื่อให้สหกรณ์ต่างๆ คงดำเนินงานได้ต่อไป
3. ดำเนินการแก้ไขปัญหาน้ำเสียจากโรงงานไม่ให้กระทบต่อสิ่งแวดล้อมภายในชุมชนและหมู่บ้านใกล้เคียง
4. ให้การช่วยเหลือด้านต่างๆ ต่อชุมชน โรงเรียน ศูนย์เด็กเล็ก
5. เป็นจุดถ่ายทอดเทคโนโลยีของศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร ประจำตำบลโคกม่วง ซึ่งได้ดำเนินการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านต่างๆ ผู้สมาชิกและบุคคลภายนอก
6. เป็นผู้ดำเนินการโครงการนำร่อง ISO 14001 ในสวนยาง โดยมีการฝึกอบรมแล้วจำนวน 2 ครั้ง ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างดำเนินการเพื่อประเมินผล
7. เป็นจุดแทรกแซงโครงการแทรกแซงตลาดยางพาราของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะที่ 6

ในด้านการดำเนินธุรกิจของ สหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเวียน จำกัด สหกรณ์ได้มีการดำเนินการทางธุรกิจในด้านต่างๆ ดังนี้

1. ธุรกิจรวบรวมผลผลิต ประเภทของผลผลิตที่สหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเวียน จำกัด ทำรวบรวมนั้น ได้แก่ น้ำยางสด โดยมีการรับน้ำยางสดจากสมาชิกของสหกรณ์ เพื่อทำการผลิตเป็นยางรมควันซึ่งสหกรณ์สามารถผลิตได้วันละ 4 ตัน และส่วนที่เกินกำลังจะนำมาจำหน่ายเป็นน้ำยางสดให้กับสหกรณ์อื่น ๆ หรือผู้ที่ต้องการ
  2. ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย สหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเวียน จำกัด ได้ดำเนินธุรกิจในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ทางการเกษตรมาจำหน่ายให้แก่สมาชิก โดยใช้วิธีการสำรวจความต้องการและจัดมาให้สมาชิก โดยจะขายเป็นเงินเชื่อให้แก่สมาชิกกำหนดชำระภายใน 3 เดือน
  3. ธุรกิจสินเชื่อ สหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเวียน จำกัด ยังไม่เน้นการดำเนินการด้านสินเชื่อมากนัก เพราะสมาชิกของสหกรณ์นั้น จะมีแหล่งเงินกู้จากแหล่งอื่นอยู่แล้ว เช่น สหกรณ์การค้ำ
- ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การเกษตรตะโหมค ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร แต่สหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด ก็ได้เริ่มที่จะให้สินเชื่อบ้างแล้ว โดยสหกรณ์ได้ดำเนินการด้านสินเชื่อครั้งแรกในปี 2544 ซึ่งให้สมาชิกกู้ยืมเงินเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการเกษตร หรือสำหรับแผนงานผลิตสำหรับฤดูกาลหนึ่ง ๆ (เงินกู้ระยะสั้น) โดยทำการกำหนดวงเงินไว้คนละไม่เกิน 20,000 บาท และคิดดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 9 บาทต่อปี

4. ธุรกิจบริการรับฝากเงิน สหกรณ์เปิดรับเงินฝากจากสมาชิกในรูปแบบของเงินฝากออมทรัพย์ดอกเบี้ยร้อยละ 2 บาทต่อปี และเงินฝากสัจจะออมทรัพย์ดอกเบี้ยร้อยละ 3 บาทต่อปี

ส่วนด้านของการพัฒนากิจการนั้น สหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด ได้มีการเริ่มเปิดดำเนินการธุรกิจในเดือนกันยายน 2538 เป็นต้นมาจนกระทั่งปัจจุบัน ซึ่งตลอดระยะเวลานับตั้งแต่วันที่เริ่มตั้งสหกรณ์นั้น สหกรณ์ฯ ได้พัฒนาและขยายกิจการของสหกรณ์ ดังนี้

ปี พ.ศ. 2540 ได้ดำเนินการจัดทำกะจำนวน 5 ตัว โดยได้รับความร่วมมือจากกรรมการและสมาชิกในการจัดสร้าง โดยไม่ต้องเสียค่าจ้าง รวมถึงการต่อเติมอาคารห้องรมยางจำนวน 2 ห้อง แต่ละห้องมีความจุกะแขวนยางจำนวนห้องละ 6 ตัว เพื่อรองรับปริมาณน้ำยางพาราที่สมาชิกลำมาส่งให้กับสหกรณ์ซึ่งเกินกำลังการผลิตอยู่ จึงทำให้สหกรณ์สามารถเพิ่มกำลังการผลิตจากวันละประมาณ 1,500 กิโลกรัม เป็นผลิตได้วันละประมาณ 2,500 กิโลกรัม โดยในการต่อเติมห้องรมควันดังกล่าว ใช้งบจากการระดมหุ้นและทุนของสหกรณ์ สำหรับการก่อสร้างนั้นทางสหกรณ์ได้ใช้แรงงานของคณะกรรมการและสมาชิก ไม่มีการจ้างจากผู้รับเหมาแรงงานก่อสร้าง ในการต่อเติมครั้งนั้นใช้งบประมาณในการดำเนินกิจการเป็นจำนวน 321,484.00 บาท และจัดทำตะก่งเพิ่มจำนวน 23 ลูก โดยการออกแบบและจัดทำโดยคณะกรรมการ ซึ่งใช้งบประมาณตะก่งละ 2,250 บาท โดยประมาณซึ่งหากซื้อจากท้องตลาดจะตกในราคาลูกละ 3,800 บาท ทำให้สหกรณ์สามารถประหยัดค่าใช้จ่ายได้ประมาณ 35,000 บาท

ปี พ.ศ. 2541 ได้มีการจัดซื้อที่ดินจำนวน 1 ไร่ เพื่อขุดบ่อน้ำเสีย ซึ่งมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมภายในชุมชนและหมู่บ้านใกล้เคียง ซึ่งบ่อน้ำเสียของสหกรณ์อยู่ห่างจากชุมชนประมาณ 300 เมตร ต้องฝังท่อน้ำเสียไปยังบ่อน้ำเสีย โดยใช้งบประมาณในการดำเนินการทั้งสิ้นประมาณ 60,000 บาท ในเดือนพฤศจิกายนได้ดำเนินการก่อสร้างอาคารห้องรมยางเพิ่มอีก 1 ห้อง ซึ่งมีขนาดความจุ 10 กะ พร้อมด้วยกะแขวนยางจำนวน 10 ตัว โดยใช้งบประมาณจากการระดมหุ้นและเงินทุนของสหกรณ์ และในการก่อสร้างได้รับความร่วมมือจากสมาชิกและคณะกรรมการ ในการดำเนินการก่อสร้างซึ่งรับจ้างในราคาต่ำแรงต่ำ เพื่อให้สหกรณ์ประหยัดค่าใช้จ่าย

ปี พ.ศ. 2542 สหกรณ์ได้รับงบประมาณโครงการมิยาซาวาจากองค์การบริหารส่วนตำบลโคกม่วง เป็นจำนวน 100,000 บาท และสหกรณ์ได้สมทบเงินอีกส่วนหนึ่งเพื่อก่อสร้างอาคารสำนักงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ของสหกรณ์และที่ทำการของกลุ่มออมทรัพย์ ซึ่งดำเนินงาน โดยแม่บ้านของสมาชิกในสหกรณ์ และได้นำระบบคอมพิวเตอร์มาใช้ในส่วนงานรวบรวมผลิตผลและทุนเรือนหุ้นของสหกรณ์

ปี พ.ศ. 2543 สหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด ได้จัดซื้อรถยนต์เพื่อใช้ในการบรรทุกยางของสหกรณ์ราคา 350,000 บาท สมาชิกมีการถือหุ้นเพิ่มขึ้นจำนวน 200,000 บาทเศษ โดยมติที่ประชุมใหญ่ คือ จากเงินเฉลี่ยคืนจ่ายกิโลกรัมละ 1.60 บาท สมาชิกของรับเพียงกิโลกรัมละ 1.20 บาท ที่เหลืออีก 0.40 บาท โอนเป็นถือหุ้นและสหกรณ์ได้นำคอมพิวเตอร์มาใช้งานในทุกธุรกิจของสหกรณ์

ผลการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด ซึ่งผลการดำเนินงานในที่นี้ หมายถึง กำไรสุทธิในแต่ละปีของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด ตั้งแต่ปี 2539 – 2545 โดยมีกำไรสุทธิของแต่ละปี ดังนี้ ในปี 2539 สหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด มีกำไรสุทธิประจำปีเป็นจำนวน 122,890.55 บาท ปี 2540 มีกำไรสุทธิประจำปีเป็นจำนวน 71,770.49 บาท ปี 2541 มีกำไรสุทธิประจำปีเป็นจำนวน 427,239.69 บาท ปี 2542 มีกำไรสุทธิประจำปีเป็นจำนวน 364,953.35 บาท ปี 2543 มีกำไรสุทธิประจำปีจำนวน 1,111,274.87 บาท ปี 2544 มีกำไรสุทธิประจำปีเป็นจำนวน 324,167.44 บาท และปี 2545 มีกำไรสุทธิประจำปีเป็นจำนวน 481,639.04 บาท

ความสำเร็จของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด

สหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด เป็นสหกรณ์ที่มีการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีรางวัลต่าง ๆ ที่ได้รับซึ่งเป็นสิ่งที่ยืนยันถึงระบบการบริหารที่มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง อันได้แก่ ในปี 2543 สหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด ได้รับรางวัลสหกรณ์ดีเด่นระดับชาติของชสยท. ประจำปี 2543 ในปี 2544 สหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด ได้รับรางวัลสหกรณ์ดีเด่นระดับภาค ในวันสหกรณ์แห่งชาติประจำปี 2544 และได้รับพระราชทานรางวัลสหกรณ์ดีเด่นระดับชาติ ในวันพืชมงคล ปี 2544 และปี 2546 ซึ่งเป็นปีปัจจุบันสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด ได้รับรางวัลสหกรณ์ดีเด่นระดับจังหวัด ปี 2546

การที่สหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด มีการดำเนินงานที่มีคุณภาพ และประสิทธิภาพจนได้รับรางวัลแห่งคุณภาพต่าง ๆ ดังที่กล่าวมานั้น ก็ย่อมที่จะต้องมีการมีปัจจัยต่าง ๆ ที่เอื้อให้สหกรณ์ ๑ ประสบความสำเร็จได้ ซึ่งปัจจัยที่บ่งชี้ความสำเร็จของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด ได้แก่

1. สมาชิกมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสหกรณ์ในด้านการพัฒนาสหกรณ์และด้านอื่น

อย่างมั่นคงและสม่ำเสมอสำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. คณะกรรมการยึดมั่นในหลักการปฏิบัติงาน คือ มีความสามัคคี เสียสละ และซื่อสัตย์ ตั้งแต่เริ่มจัดตั้งสหกรณ์จนถึงปัจจุบัน

3. มีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่างๆ ของสหกรณ์ผ่านทางหอกระจายข่าวของหมู่บ้าน โดยการเสียสละเวลาของ นายเดียน ศรีหนูสุด ซึ่งเป็นประชาสัมพันธ์ของหมู่บ้านทำการจัดรายการประชาสัมพันธ์งานของสหกรณ์ทุกวัน ในเวลา 4.00 นาฬิกา

4. มีการแบ่งหน้าที่การรับผิดชอบของคณะกรรมการออกเป็นฝ่ายอย่างชัดเจน ได้แก่ ฝ่ายจัดการการผลิต ฝ่ายการตลาด ฝ่ายการเงิน และฝ่ายบัญชี

5. มีการประชุมชี้แจงขอมติจากสมาชิก ในกรณีที่เกิดปัญหาต่าง ๆ กับสหกรณ์ เพื่อให้สมาชิกได้มีส่วนในการทำกิจกรรมและสำนึกว่าเป็นเจ้าของสหกรณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

ผลการศึกษา

ผลของการศึกษาด้านการดำเนินงาน

ในการศึกษาเรื่องผลการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด ทำให้ทราบถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับฐานะทางการเงินและปริมาณธุรกิจของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด

ผลการศึกษาเรื่องฐานะทางการเงินของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด ประกอบด้วยรายการสินทรัพย์ของสหกรณ์ ได้แก่ สินทรัพย์หมุนเวียน สินทรัพย์ถาวร และสินทรัพย์อื่น ๆ รายการหนี้สินของสหกรณ์ ได้แก่ หนี้สินหมุนเวียนและรายการทุนของสหกรณ์ ได้แก่ ทุนเรือนหุ้น กำไรสุทธิ ทุนสำรอง/อื่น ๆ และทุนดำเนินงานเป็นดังนี้ในปี 2540 มีสินทรัพย์ถาวรหมุนเวียนจำนวน 476,672.00 บาท สินทรัพย์ถาวรจำนวน 47,758.29 บาท สินทรัพย์อื่น ๆ 45,771.32 บาท หนี้สินหมุนเวียน 320,439.31 บาท ทุนเรือนหุ้น 94,690.00 บาท ทุนสำรอง/อื่น ๆ 86,602.03 บาท กำไรสุทธิ 71,770.49 บาท และทุนดำเนินงาน 570,201.83 บาท

ปี 2541 มีสินทรัพย์ถาวรหมุนเวียน 114,992.70 บาท สินทรัพย์ถาวร 43,645.42 บาทสินทรัพย์อื่น ๆ 55,878.66 บาท หนี้สินหมุนเวียน 524,142.29 บาท ทุนเรือนหุ้น 165,180.00 บาท ทุนสำรอง/อื่น ๆ 97,954.80 บาท กำไรสุทธิ 427,239.69 บาท และทุนดำเนินงาน 1,214,516.78 บาท

ปี 2542 สหกรณ์มีสินทรัพย์ถาวรหมุนเวียนจำนวน 762,197.22 บาท สินทรัพย์ถาวรจำนวน 94,750.09บาท สินทรัพย์อื่น ๆ 46,069.86 บาท มีหนี้สินหมุนเวียนจำนวน 3,000.00 บาท ทุนเรือนหุ้น 171,710.00 บาท ทุนสำรอง/อื่น ๆ 363,353.82 บาท กำไรสุทธิ 364,953.35 บาท และทุนดำเนินงาน 903,017.17 บาท

ปี 2543 สหกรณ์ มีสินทรัพย์ถาวรหมุนเวียนจำนวน 1,350,106.34 บาท สินทรัพย์ถาวรจำนวน 487,088.80 บาท สินทรัพย์อื่น ๆ 56,201.92 บาท หนี้สินหมุนเวียนจำนวน 16,768.50 บาท ทุนเรือนหุ้น 412,760.00 บาท กำไรสุทธิ 1,111,274.87 บาท ทุนสำรอง/อื่น ๆ 352,593.69 บาท และทุนดำเนินงาน 1,893,397.06 บาท

ปี 2544 มีสินทรัพย์ถาวรหมุนเวียน 800,210.70 บาท สินทรัพย์ถาวร 754,651.52 บาทสินทรัพย์อื่น ๆ 14,464.14 บาท หนี้สินหมุนเวียน 3,091.16 บาท ทุนเรือนหุ้น 758,110.00 บาท

ทุนสำรอง/อื่น ๆ 483,957.76 บาท กำไรสุทธิจำนวน 324,167.44 บาท และทุนดำเนินงานเป็นจำนวน 1,569,326.36 บาท (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 ฐานะทางการเงินของ สหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด ปี 2540-2544 (บาท)

รายการ	ปี 2540	ปี 2541	ปี 2542	ปี 2543	ปี 2544
สินทรัพย์:					
สินทรัพย์หมุนเวียน	476,672.00	114,992.70	762,197.22	1,350,106.34	800,210.70
สินทรัพย์ถาวร	47,758.29	43,645.42	94,750.09	487,088.80	754,651.52
อื่น ๆ	45,771.32	55,878.66	46,069.86	56,201.92	14,464.14
หนี้สิน:					
หนี้สินหมุนเวียน	320,439.31	524,142.29	3,000.00	16,768.50	3,091.16
ทุน:					
ทุนเรือนหุ้น	94,690.00	165,180.00	171,710.00	412,760.00	758,110.00
ทุนสำรอง/อื่น ๆ	86,602.03	97,954.80	363,353.82	352,593.69	483,957.76
กำไรสุทธิ	71,770.49	427,239.69	364,953.35	1,111,274.87	324,167.44
ทุนดำเนินงาน	570,201.83	1,214,516.78	903,017.17	1,893,397.06	1,569,326.36

อีกส่วนหนึ่ง คือ รายงานปริมาณธุรกิจและผลการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด ซึ่งประกอบไปด้วยรายการของปริมาณธุรกิจ ได้แก่ ให้เงินกู้ หาราคาจำหน่าย และรวบรวมพืชผล ส่วนของรายได้ ส่วนของค่าใช้จ่าย และส่วนของกำไร (ขาดทุน) ในปี 2540 ให้เงินกู้ 259,260.00 บาท หาราคาจำหน่าย 536,350.00 บาท และรวบรวมพืชผล 7,205,021.29 บาท ซึ่งมีรายได้จำนวน 8,661,259.21 บาท ค่าใช้จ่าย 8,589,488.72 บาท และกำไร (ขาดทุน) 71,770.49 บาท

ปี 2541 สหกรณ์ไม่มีธุรกิจให้เงินกู้ ธุรกิจหาราคาจำหน่าย 151,230.00 บาท และการรวบรวมพืชผลจำนวน 7,927,860.00 บาท โดยมีรายได้จำนวน 9,826,167.99 บาท ค่าใช้จ่ายจำนวน 9,398,928.30 บาท และกำไร (ขาดทุน) 427,239.69 บาท

ปี 2542 ไม่มีธุรกิจให้เงินกู้ หาราคาจำหน่าย 247,500.00 บาท และรวบรวมพืชผลจำนวน 8,671,891.00 บาท โดยมีรายได้ 10,336,917.84 บาท ค่าใช้จ่ายจำนวน 9,971,964.49 บาท กำไร (ขาดทุน) 364,953.35 บาท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปี 2543 ไม่มีธุรกิจให้เงินกู้ ธุรกิจหาสินค้ามาจำหน่าย 667,920.00 บาท และรวบรวมพืชผล จำนวน 10,225,003.80 บาท โดยมีรายได้ 13,505,570.55 บาท ค่าใช้จ่าย 12,394,295.68 บาท และกำไร (ขาดทุน) 1,111,274.87 บาท

ในปี 2544 ไม่มีธุรกิจให้เงินกู้ หาสินค้ามาจำหน่าย 763,000.00 บาท และรวบรวมพืชผล จำนวน 13,575,579.30 บาท โดยมีรายได้ 16,466,343.62 บาท ค่าใช้จ่าย 16,142,176.18 บาท และกำไร (ขาดทุน) 324,167.44 บาท (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 ปริมาณธุรกิจของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด ปี 2540-2544 (บาท)

รายการ	ปี 2540	ปี 2541	ปี 2542	ปี 2543	ปี 2544
ปริมาณธุรกิจ					
ให้เงินกู้	259,260.00	0.00	0.00	0.00	0.00
สินค้ามาจำหน่าย	536,350.00	151,230.00	247,500.00	667,920.00	763,000.00
รวบรวมพืชผล	7,205,021.29	7,927,860.00	8,671,891.00	10,225,003.80	13,575,579.30
รายได้	8,661,259.21	9,826,167.99	10,336,917.84	13,505,570.55	16,466,343.62
ค่าใช้จ่าย	8,589,488.72	9,398,928.30	9,971,964.49	12,394,295.68	16,142,176.18
กำไร(ขาดทุน)	71,770.49	427,239.69	364,953.35	1,111,274.87	324,167.44

จากการศึกษาด้านฐานะทางการเงินและปริมาณธุรกิจของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด ปี 2540-2544 นั้น เมื่อนำมาวิเคราะห์โดยการคำนวณจากสูตรอัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์ จะพบว่าในปี 2540 มีอัตราส่วนทุนดำเนินงาน 1.48 ปี 2541 เป็น 0.22 ปี 2542 เป็น 254.06 ปี 2543 เป็น 80.5 และปี 2544 เป็น 258.87 อัตราส่วนทดสอบสภาพคล่องในปี 2540 เป็น 1.11 ปี 2541 เป็น 0.07 ปี 2542 เป็น 154.47 ปี 2543 เป็น 72.71 และ ปี 2544 เป็น 193.48 อัตราการหมุนเวียนของสินค้าคงคลัง ในปี 2540 เป็น 7.23 ปี 2541 เป็น 45.14 ปี 2542 เป็น 49.91 ปี 2543 เป็น 36.24 และปี 2544 เป็น 47.44 อัตราส่วนกำไรขั้นต้นต่อยอดขายในปี 2540 ร้อยละ 0.83 ปี 2541 ร้อยละ 4.35 ปี 2542 ร้อยละ 3.53 ปี 2543 ร้อยละ 8.23 และปี 2544 ร้อยละ 1.97 และอัตราส่วนยอดขายต่อสินทรัพย์ถาวรที่ใช้ดำเนินการในปี 2540 เป็น 21.56 ปี 2541 เป็น 29.87 ปี 2542 เป็น 52.54 ปี 2543 เป็น 59.43 และปี 2544 เป็น 56.78 (ตารางที่ 3)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 ผลการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด ปี 2540-2544 (บาท)

รายการ	ปี 2540	ปี 2541	ปี 2542	ปี 2543	ปี 2544
อัตราส่วนทุนดำเนินงาน	1.48	0.22	254.06	80.5	258.87
อัตราส่วนทดสอบสภาพคล่อง	1.11	-0.07	154.47	72.71	193.48
อัตรากาหมุนเวียนของสินค้าคงคลัง	7.23	45.14	49.91	36.24	47.44
อัตราส่วนกำไรขั้นต้นต่อยอดขาย	1.96	40.34	30.53	56.22	69.36
อัตราส่วนยอดขายต่อสินทรัพย์ถาวรที่ใช้ดำเนินการ	21.56	29.87	52.54	59.43	56.78

จากผลการศึกษาด้านผลการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด สามารถนำมาใช้วิเคราะห์ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา โดยการพิจารณาถึงอัตราส่วนทุกตัวร่วมกัน เนื่องจากอัตราส่วนแต่ละตัวนั้นไม่สามารถที่จะทำการพิจารณาได้เพียงลำพัง ควรมีการพิจารณาถึงการเคลื่อนไหวของอัตราส่วนอื่นในอดีตควบคู่ไปด้วย การวิเคราะห์ในลักษณะนี้จะเป็นตัวบอถึงผลการดำเนินงานของสหกรณ์ที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาที่ผ่านไปได้

เมื่อทำการพิจารณาอัตราส่วนทุนดำเนินงานจะเห็นได้ว่าสหกรณ์นั้นมีผลการดำเนินงานที่เพิ่มขึ้น แต่มีบางปีที่อัตราส่วนทุนดำเนินงานต่างกันอย่างมาก เช่น ปี 2540 เทียบกับปี 2544 ทั้งนี้ อาจเนื่องจากว่าในช่วงปี 2540 เป็นช่วงที่เศรษฐกิจของประเทศไทยตกต่ำอย่างมาก อีกทั้งรัฐบาลมีการประกาศค่าเงินบาทลอยตัวจึงส่งกระทบต่อสหกรณ์ในด้านต่าง ๆ เช่น ยางพาราที่พ่อค้าของไทยส่งออกมีราคาลดลงทำให้ราคาขายที่พ่อค้าจะรับซื้อจากเกษตรกรมีราคาที่ลดลงเช่นเดียวกัน หรือ อาจเป็นเพราะในปี 2540 นั้น ต้นทุนของการผลิตยางแผ่นอาจจะมีราคาต่อหน่วยสูงแต่เมื่อมาในปี 2544 แล้วจะพบว่ามีส่วนต่างกับปี 2540 อย่างมากซึ่งอาจเนื่องจากปี 2544 เศรษฐกิจของประเทศดีขึ้นทำให้ราคาขายสามารถขายได้ในราคาดีขึ้นหรือต้นทุนการผลิตลดลงก็ได้

ดังนั้น เมื่อทำการพิจารณาถึงอัตราส่วนทางการเงินที่ได้จากการศึกษา จะเห็นได้ว่า อัตราส่วนทุกตัวนั้นมีอัตราการเพิ่มหรือลดที่ไม่สม่ำเสมอ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการดำเนินงานในแต่ละปี อาจจะประสบปัญหาที่แตกต่างกันไป เช่น ปัญหาทางธรรมชาติ เศรษฐกิจ เป็นต้น การจะชี้ได้ว่า ในปีใดมีผลการดำเนินงานที่ดีหรือไม่นั้น ต้องอาศัยอัตราส่วนอื่น ๆ ในการพิจารณาคู่ เช่น ในปี 2541 มีอัตราส่วนทุนดำเนินงาน 0.22 เท่า อัตราส่วนทดสอบสภาพคล่องเท่ากับ -0.07 เท่า หากพิจารณาอัตราส่วน 2 ตัวนี้ จะดูเหมือนว่าสหกรณ์มีการดำเนินงานที่ไม่มีประสิทธิภาพ แต่เมื่อพิจารณาอัตราส่วนตัวอื่นประกอบด้วย คือ อัตรากาหมุนเวียนของสินค้าคงคลัง 45.14 ครั้ง อัตราส่วนกำไรขั้นต้นต่อยอดขายร้อยละ 40.34 และอัตราส่วนยอดขายต่อสินทรัพย์ถาวรที่ใช้ดำเนินงานร้อยละ 29.87

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หรือร้อยละ 11.7 ของกลุ่มตัวอย่าง และอายุต่ำกว่า 31 ปี จำนวน 13 คน หรือร้อยละ 9.0 ของกลุ่มตัวอย่าง ตามลำดับ อายุน้อยที่สุด คือ 28 ปี อายุมากที่สุด คือ 75 ปี และอายุเฉลี่ยเท่ากับ 47 ปี จะเห็นได้ว่าอายุของสมาชิกและคณะกรรมการส่วนมากจะเป็นวัยกลางคน ซึ่งอายุในช่วงนี้จะทำให้สหกรณ์มีโอกาสประสบความสำเร็จมากกว่ากลุ่มที่มีสมาชิกอายุน้อยหรืออายุมากเกินไป อาจเนื่องมาจากสมาชิกที่อยู่ในวัยกลางคนจะมีความคิดเห็นที่เป็นผู้ใหญ่มากกว่าวัยหนุ่ม อีกทั้งสามารถยอมรับได้กับสิ่งต่าง ๆ ได้มากกว่าผู้สูงอายุ (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 อายุของสมาชิกและคณะกรรมการสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด

อายุ (ปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 31	13	9.0
31-40	29	20.0
41-50	53	36.5
51-60	33	22.8
มากกว่า 60	17	11.7

ระดับการศึกษาสูงสุดของสมาชิกและคณะกรรมการสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด พบว่าสมาชิกที่มีระดับการศึกษาสูงสุด ซึ่งในระดับประถมศึกษาเป็นอันดับแรก คือ 77 คน หรือร้อยละ 53.1 ของกลุ่มตัวอย่าง ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นซึ่งมีจำนวน 35 คน หรือร้อยละ 24.1 ของกลุ่มตัวอย่าง ในระดับ ปวช.จำนวน 17 คน หรือร้อยละ 11.7 ของกลุ่มตัวอย่าง สมาชิกที่ไม่ได้เรียนหนังสือจำนวน 8 คน หรือร้อยละ 5.5 ของกลุ่มตัวอย่าง สมาชิกที่มีการศึกษาระดับสูงสุดในระดับ ปวส. จำนวน 5 คน หรือร้อยละ 3.5 ของกลุ่มตัวอย่าง และในระดับปริญญาตรี จำนวน 3 คน หรือร้อยละ 2.1 ของกลุ่มตัวอย่าง (ตารางที่ 6) การที่สมาชิกของสหกรณ์มีระดับการศึกษาที่ต่างกันอาจเนื่องมาจากพื้นฐานครอบครัวของสมาชิกและคณะกรรมการเป็นสำคัญ เช่น ครอบครัวไม่สามารถส่งให้เรียนในระดับที่สูงขึ้นไปได้ หรือในอดีตอาจจะมีสถานศึกษาจำนวนน้อย เป็นต้น

อาชีพที่ทำรายได้หลักให้กับครอบครัวของสมาชิกและคณะกรรมการของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด อันดับแรก คือ อาชีพการทำสวนยางพาราจำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 81.4 ของกลุ่มตัวอย่าง รองลงมาคืออาชีพทำสวนไม้ผลจำนวน 13 คิดเป็นร้อยละ 9.0 ของกลุ่มตัวอย่าง อาชีพค้าขาย จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 5.5 ของกลุ่มตัวอย่าง และอาชีพรับจ้าง จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 4.1 ของกลุ่มตัวอย่าง (ตารางที่ 7) จากผลการศึกษาที่ได้ ทำให้ทราบว่าการเอกสารเป็นเอกสารที่ส่งวนเวียนสำหรับการขอร้องเรียนเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นุญาติเดินทางไปไซประเยชนด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สมาชิกและคณะกรรมการสหกรณ์ 1 คน สามารถที่จะประกอบอาชีพได้อย่างหลากหลาย ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่ารายได้ที่ได้รับจากอาชีพหลักเพียงอาชีพเดียวไม่เพียงพอต่อการดำเนินชีวิตของตนเองและครอบครัวได้ ดังนั้น สมาชิกและคณะกรรมการจึงต้องหารายได้เสริมจากอาชีพอื่นนอกเหนือจากอาชีพการปลูกยางพาราอีกด้วย

ตารางที่ 6 ระดับการศึกษาของสมาชิกและคณะกรรมการสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่ได้เรียนหนังสือ	8	5.5
ระดับประถมศึกษา	77	53.1
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	35	24.1
ระดับ ปวช.	17	11.7
ระดับ ปวส.	5	3.5
ระดับปริญญาตรี	3	2.1

ตารางที่ 7 อาชีพที่ทำรายได้หลักให้กับครอบครัวของสมาชิกและคณะกรรมการสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด (บาท)

อาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อาชีพหลัก		
ทำสวนยางพารา	118	81.4
อาชีพรอง		
ทำสวนผลไม้	13	9.0
ค้าขาย	6	4.1
รับจ้าง	3	5.5

พื้นที่ในการทำสวนยางของสมาชิกและคณะกรรมการสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด พบว่าสมาชิกมีพื้นที่ต่ำกว่า 20 ไร่ จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 33.8 ของกลุ่มตัวอย่าง รองลงมาคือสมาชิกที่มีพื้นที่ 21-40 ไร่ จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 30.3 ของกลุ่มตัวอย่าง สมาชิกที่มีพื้นที่ 41-60 ไร่ จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 25.5 ของกลุ่มตัวอย่าง สมาชิกที่มีพื้นที่ 61-80 ไร่ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 4.1 ของกลุ่มตัวอย่าง สมาชิกที่มีพื้นที่ 81-100 ไร่ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 3.5 ของกลุ่มตัวอย่าง และสมาชิกที่มีพื้นที่มากกว่า 100 ไร่ จำนวน 4 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น เมื่อนำไปใช้ประโยชน์อื่นใดโดยไม่ได้รับอนุญาตให้เผยแพร่หรือทำซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คิดเป็นร้อยละ 2.8 ของกลุ่มตัวอย่าง (ตารางที่ 8) โดยสมาชิกที่มีพื้นที่น้อยที่สุดคือ 3 ไร่ มากที่สุด คือ 200 ไร่ และพื้นที่เฉลี่ยเท่ากับ 36.9 ไร่ การที่สมาชิกและคณะกรรมการมีจำนวนพื้นที่สวนยางที่แตกต่างกันนั้น เป็นผลมาจากพื้นฐานครอบครัวทางด้านฐานะทางการเงินที่แตกต่างกันหรือระยะเวลาที่อยู่อาศัยในท้องถิ่นที่แตกต่างกัน เป็นต้น

ตารางที่ 8 พื้นที่ในการทำสวนยางของสมาชิกและคณะกรรมการสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด

พื้นที่ (ไร่)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 21	49	33.8
21-40	44	30.3
41-60	37	25.5
61-80	6	4.1
81-100	5	3.5
มากกว่า 100	4	2.8

รายได้ที่ได้รับจากการขายผลผลิตผลยางพาราของสมาชิกและคณะกรรมการสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด สมาชิกที่มีรายได้ระหว่าง 50,001-100,000 บาท จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 29.6 ของกลุ่มตัวอย่าง รองลงมาคือสมาชิกที่มีรายได้ต่ำกว่า 50,000 บาท จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 20 ของกลุ่มตัวอย่าง รายได้ระหว่าง 100,001-150,000 บาท จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 17.2 ของกลุ่มตัวอย่าง รายได้ระหว่าง 150,001-200,000 บาท จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 15.9 ของกลุ่มตัวอย่าง รายได้ระหว่าง 200,001-250,000 บาท จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 7.6 ของกลุ่มตัวอย่าง รายได้มากกว่า 300,000 บาท จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 6.9 ของกลุ่มตัวอย่าง และรายได้ระหว่าง 250,001-300,000 บาท จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 2.8 ของกลุ่มตัวอย่าง (ตารางที่ 9) ซึ่งสมาชิกที่มีรายได้น้อยที่สุดคือ 5,000 บาท มากที่สุดคือ 550,000 บาท และรายได้เฉลี่ยเท่ากับ 138,241 บาท การที่สมาชิกและคณะกรรมการมีรายได้ที่แตกต่างกันนั้น ย่อมจะต้องขึ้นอยู่กับปัจจัยมากมาย เช่น ปัจจัยด้านพื้นที่ในการใช้ทำสวนยาง จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่เป็นสมาชิกและคณะกรรมการของสหกรณ์ เป็นต้น

จำนวนสมาชิกในครอบครัวของสมาชิกและคณะกรรมการสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด พบว่าสมาชิกจำนวน 82 คน หรือร้อยละ 56.5 ของกลุ่มตัวอย่าง มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวระหว่าง 5-6 คน รองลงมา สมาชิกจำนวน 24 คน หรือร้อยละ 16.6 ของเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กลุ่มตัวอย่าง มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวระหว่าง 3-4 คน สมาชิกจำนวน 20 คน หรือร้อยละ 13.8 ของกลุ่มตัวอย่าง มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวมากกว่า 6 คน และสมาชิกจำนวน 19 คน หรือร้อยละ 13.1 ของกลุ่มตัวอย่าง มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวระหว่าง 1-2 คน (ตารางที่ 10) เฉลี่ยจำนวนสมาชิกในครอบครัว 2.3 คน ต่ำสุด 1 คน สูงสุด 4 คน จะเห็นได้ว่าการที่สมาชิกและคณะกรรมการของสหกรณ์มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ต่างกันนั้น อาจเนื่องมาจากค่านิยมในเรื่องการมีบุตรของครอบครัวหรืออาจเป็นครอบครัวใหญ่ที่มาอยู่รวมกันทั้งหมด หรืออาจเป็นสมาชิกที่ยังไม่สมรสก็เป็นได้

ตารางที่ 9 รายได้จากการขายยางพาราของสมาชิกและคณะกรรมการสหกรณ์กองทุนสวนยาง บ้านทางเกวียน จำกัด

รายได้ (บาท)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 50,001	29	20.0
50,001-100,000	43	29.60
100,001-150,000	25	17.2
150,001-200,000	23	15.9
200,001-250,000	11	7.6
250,001-300,000	4	2.8
มากกว่า 300,000	10	6.9

ตารางที่ 10 จำนวนสมาชิกในครอบครัวจากการขายยางพาราของสมาชิกและคณะกรรมการสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด

จำนวนสมาชิกในครอบครัว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1-2	19	13.1
3-4	24	16.6
5-6	82	56.5
มากกว่า 6	20	13.8

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 ปัจจัยด้านความเข้าใจของสมาชิกและคณะกรรมการต่อวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสหกรณ์

การศึกษาเรื่องปัจจัยด้านความเข้าใจของสมาชิกต่อวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสหกรณ์ เมื่อนำค่าเฉลี่ยในแต่ละข้อมาหาค่าเฉลี่ยของตารางเท่ากับ 1.61 คะแนน

สมาชิกและคณะกรรมการมีความเข้าใจในเรื่องคณะกรรมการของสหกรณ์จะเป็นผู้บริหารและควบคุมดูแลการดำเนินงานของสหกรณ์ฯ ที่ระดับเข้าใจสูงสุดจำนวน 86 คน หรือร้อยละ 59.3 เข้าใจ บางส่วนจำนวน 56 คน หรือร้อยละ 38.6 ไม่เข้าใจจำนวน 3 คน หรือร้อยละ 2.1

สมาชิกและคณะกรรมการมีความเข้าใจในเรื่องเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ต้องติดตามดูแลจนกว่าสหกรณ์จะช่วยตัวเองได้ เข้าใจสูงสุดจำนวน 72 คน หรือร้อยละ 49.7 เข้าใจ บางส่วนจำนวน 65 คน หรือร้อยละ 44.8 ไม่เข้าใจจำนวน 8 คน หรือร้อยละ 5.5

สมาชิกและคณะกรรมการมีความเข้าใจในเรื่องเป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมสหกรณ์ที่ประสานงานกับพ่อค้าผู้รับซื้อ เข้าใจสูงสุดจำนวน 82 คน หรือร้อยละ 56.5 เข้าใจบางส่วนจำนวน 50 คน หรือร้อยละ 34.5 ไม่เข้าใจจำนวน 13 คน หรือร้อยละ 9.0

สมาชิกและคณะกรรมการมีความเข้าใจในเรื่องเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการสหกรณ์ที่ประสานงานกับพ่อค้าผู้รับซื้ออย่างพารา เข้าใจสูงสุดจำนวน 104 คน หรือร้อยละ 71.7 เข้าใจ บางส่วนจำนวน 33 คน หรือร้อยละ 22.8 ไม่เข้าใจจำนวน 8 คน หรือร้อยละ 5.5

สมาชิกและคณะกรรมการมีความเข้าใจในเรื่องสมาชิกต้องนำขบวนรวมขายตามวัน เวลา และสถานที่ตามกำหนด ที่ระดับเข้าใจสูงสุดจำนวน 121 คน หรือร้อยละ 83.5 เข้าใจ บางส่วนจำนวน 17 คน หรือร้อยละ 11.7 ไม่เข้าใจจำนวน 7 คน หรือร้อยละ 4.8

สมาชิกและคณะกรรมการมีความเข้าใจในเรื่องการขายยางจะทำโดยวิธีสีบราคาหรือประมูลราคา ที่ระดับเข้าใจสูงสุดจำนวน 104 คน หรือร้อยละ 71.7 เข้าใจบางส่วนจำนวน 33 คน หรือร้อยละ 22.8 ไม่เข้าใจจำนวน 8 คน หรือร้อยละ 5.5

สมาชิกและคณะกรรมการมีความเข้าใจในเรื่องสหกรณ์จะมีรายได้จากน้ำหนักที่เป็นเศษกิโลกรัมที่ระดับเข้าใจสูงสุดจำนวน 110 คน หรือร้อยละ 75.9 เข้าใจบางส่วนจำนวน 29 คน หรือร้อยละ 20.0 ไม่เข้าใจจำนวน 6 คน หรือร้อยละ 4.1

สมาชิกและคณะกรรมการมีความเข้าใจในเรื่องสหกรณ์จะต้องจัดทำบัญชีการขายยาง ทุกครั้ง ที่ระดับเข้าใจสูงสุดจำนวน 119 คน หรือร้อยละ 82.1 เข้าใจบางส่วนจำนวน 20 คน หรือร้อยละ 13.8 ไม่เข้าใจจำนวน 6 คน หรือร้อยละ 4.1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สมาชิกและคณะกรรมการมีความเข้าใจในเรื่องสหกรณ์ควรมีประชุมสมาชิกทั้งหมด เพื่อรายงานผลการดำเนินงาน ที่ระดับเข้าใจสูงสุดจำนวน 98 คน หรือร้อยละ 67.6 เข้าใจ บางส่วนจำนวน 44 คน หรือร้อยละ 30.3 ไม่เข้าใจจำนวน 3 คน หรือร้อยละ 2.1

สมาชิกและคณะกรรมการมีความเข้าใจในเรื่องคณะกรรมการสหกรณ์ควรมีการประชุมก่อนและหลังวันรวมขายยาง ที่ระดับเข้าใจสูงสุดจำนวน 92 คน หรือร้อยละ 63.5 เข้าใจบางส่วนจำนวน 45 คน หรือร้อยละ 31.0 ไม่เข้าใจจำนวน 8 คน หรือร้อยละ 5.5

สมาชิกและคณะกรรมการมีความเข้าใจในเรื่องคณะกรรมการสหกรณ์จะต้องช่วยกัน พัฒนากิจการของสหกรณ์ ที่ระดับเข้าใจสูงสุดจำนวน 112 คน หรือร้อยละ 77.3 เข้าใจ บางส่วนจำนวน 25 คน หรือร้อยละ 17.2 ไม่เข้าใจจำนวน 8 คน หรือร้อยละ 5.5

สมาชิกและคณะกรรมการมีความเข้าใจในเรื่องการเลือกตั้งคณะกรรมการชุดใหม่ ควรกำหนดให้มีขึ้นทุก 1-2 ปี ที่ระดับเข้าใจสูงสุดจำนวน 112 คน หรือร้อยละ 77.2 เข้าใจ บางส่วนจำนวน 28 คน หรือร้อยละ 19.8 ไม่เข้าใจจำนวน 5 คน หรือร้อยละ 1.7 (ตารางที่ 11)

จากผลการศึกษาปัจจัยด้านความเข้าใจของสมาชิกและคณะกรรมการสหกรณ์กองทุน สวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด ต่อวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสหกรณ์ สมาชิกและ คณะกรรมการมีระดับของความเข้าใจอย่างชัดเจนอาจเนื่องมาจากก่อนที่เกษตรกรจะเข้าร่วม เป็นสมาชิกของโครงการนั้น ได้จัดให้มีการจัดประชุมชี้แจงถึงวัตถุประสงค์ของการจัดตั้ง สหกรณ์ และวิธีการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุน สวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด จาก เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ประจำตำบลเป็นอย่างดี รวมทั้งสมาชิกและคณะกรรมการของ สหกรณ์ ฯ มีการประชุมเพื่อพบปะแลกเปลี่ยนความรู้อยู่ตลอดเวลาอย่างสม่ำเสมอ ทำให้ สมาชิกและคณะกรรมการมีความเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสหกรณ์ได้เป็นอย่างดี

ตารางที่ 11 ปัจจัยด้านความเข้าใจของสมาชิกต่อวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสหกรณ์

ปัจจัย	เข้าใจมาก		เข้าใจปานกลาง		ไม่เข้าใจ		คะแนนเฉลี่ย
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	
1. คณะกรรมการของสหกรณ์ เป็นผู้บริหารวางแผน และควบคุมดูแลการดำเนินงานของสหกรณ์	86	59.3	56	38.6	3	2.1	1.6
2. เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ต้องติดตามดูแลให้ จนกว่าสหกรณ์จะช่วยตัวเองได้	72	49.7	65	44.8	8	5.5	1.4
3. เป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ประสานงานกับพ่อค้าผู้รับซื้อ	82	56.5	50	34.5	13	9.0	1.4
4. เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการสหกรณ์ ที่ประสานงานกับพ่อค้าผู้รับซื้อขงพารา	104	71.7	33	22.8	8	5.5	1.6
5. สมาชิกสหกรณ์ ต้องนำขมายามรวมขายตามวัน เวลา และสถานที่ตามกำหนด	121	83.5	17	11.7	7	4.8	1.7
6. การขายขมายจะทำโดยวิธีสีบราคาหรือประมูลราคา	104	71.7	33	22.8	8	5.5	1.6
7. สหกรณ์จะมีรายได้จากน้ำหนักที่เป็นเศษของ กิโลกรัมหรือจากแหล่งอื่น	110	75.9	29	20.0	6	4.1	1.7
8. สหกรณ์จะต้องจัดทำบัญชีการขายขมายพาราไว้ เพื่อเป็นหลักฐานทุกครั้ง	119	82.1	20	13.8	6	4.1	1.7
9. สหกรณ์ควรมีประชุมสมาชิกทั้งหมด เพื่อรายงานผลการดำเนินงาน	98	67.6	44	30.3	3	2.1	1.6
10. คณะกรรมการสหกรณ์ควรมีการประชุมก่อน และหลังวันรวมขายขมาย	92	63.5	45	31.0	8	5.5	1.5
11. คณะกรรมการสหกรณ์ต้องช่วยกันพัฒนากิจการของสหกรณ์	112	77.3	25	17.2	8	5.5	1.7
12. การเลือกตั้งคณะกรรมการชุดใหม่ ควรกำหนดให้มีขึ้นทุก 1-2 ปี	112	77.2	28	19.8	5	3.5	1.7

ตอนที่ 3 ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิกและคณะกรรมการของสหกรณ์

การศึกษาปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิกและคณะกรรมการสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด เมื่อนำค่าเฉลี่ยของแต่ละข้อทั้งหมดมาหาค่าเฉลี่ยของตาราง เท่ากับ 2.21 คะแนน (ตารางที่ 12)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 12 ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิกและคณะกรรมการสหกรณ์กองทุนสวนยาง
บ้านทางเกวียน จำกัด

การปฏิบัติ	ระดับการมีส่วนร่วม								คะแนนเฉลี่ย
	ทุกครั้ง		บ่อยครั้ง		บางครั้ง		ไม่เคย		
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	
1. ทำางแผ่นคุณภาพดี	88	60.7	31	21.4	23	15.9	3	2.0	2.4
2. คัดชั้นยางของตนเองก่อนนำไปรวมขาย	82	56.5	43	29.7	19	13.1	1	0.7	2.4
3. นำยางไปรวมขายตามที่สหกรณ์กำหนด	86	59.3	33	22.8	25	17.2	1	0.7	2.4
4. เข้าร่วมประชุมตามที่กำหนด	52	35.8	43	29.7	42	29.0	8	5.5	1.9
5. แสดงความคิดเห็นเพื่อการพัฒนาสหกรณ์	48	33.1	37	25.5	38	26.2	22	15.2	1.7
6. ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสหกรณ์	84	57.9	39	26.9	22	15.2	-	-	2.4
7. ให้ความร่วมมือปฏิบัติตามในเรื่องที่คณะกรรมการ สหกรณ์ร้องขอ	76	52.4	43	29.7	24	16.5	2	1.4	2.3

สมาชิกและคณะกรรมการมีส่วนร่วมในเรื่องการทำางแผ่นคุณภาพดี ที่ระดับของการมีส่วนร่วมทุกครั้งจำนวน 88 คน หรือร้อยละ 60.7 มีส่วนร่วมบ่อยครั้งจำนวน 31 คน หรือร้อยละ 21.4 มีส่วนร่วมบางครั้งจำนวน 23 คน หรือร้อยละ 15.9 และไม่เคยมีส่วนร่วมจำนวน 3 คน หรือร้อยละ 2.0

สมาชิกและคณะกรรมการมีส่วนร่วมในเรื่องการคัดชั้นยางของตนเองก่อนนำไปรวมขาย ที่ระดับของการมีส่วนร่วมทุกครั้งจำนวน 82 คน หรือร้อยละ 56.5 มีส่วนร่วมบ่อยครั้งจำนวน 43 คน หรือร้อยละ 29.7 มีส่วนร่วมบางครั้งจำนวน 19 คน หรือร้อยละ 13.1 และไม่เคยมีส่วนร่วมจำนวน 1 คน หรือร้อยละ 0.7

สมาชิกและคณะกรรมการมีส่วนร่วมในเรื่องการนำยางไปรวมขายตามที่สหกรณ์กำหนด ที่ระดับของการมีส่วนร่วมทุกครั้งจำนวน 86 คน หรือร้อยละ 59.3 มีส่วนร่วมบ่อยครั้งจำนวน 33 คน หรือร้อยละ 22.8 มีส่วนร่วมบางครั้งจำนวน 25 คน หรือร้อยละ 17.2 และไม่เคยมีส่วนร่วมจำนวน 1 คน หรือร้อยละ 0.7

สมาชิกและคณะกรรมการมีส่วนร่วมในเรื่องการเข้าร่วมประชุมตามที่กำหนด ที่ระดับของการมีส่วนร่วมทุกครั้งจำนวน 52 คน หรือร้อยละ 35.8 มีส่วนร่วมบ่อยครั้งจำนวน 43 คน หรือร้อยละ 29.7 มีส่วนร่วมบางครั้งจำนวน 42 คน หรือร้อยละ 29.0 และไม่เคยมีส่วนร่วมจำนวน 8 คน หรือร้อยละ 5.5

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้สอบถามความคิดเห็นของสมาชิกและคณะกรรมการสหกรณ์เกี่ยวกับปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิกและคณะกรรมการสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด พบว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ร้อยละ 29.7 มีส่วนร่วมบางครั้งจำนวน 42 คน หรือร้อยละ 29.0 และไม่เคยมีส่วนร่วม จำนวน 8 คน หรือร้อยละ 5.5

สมาชิกและคณะกรรมการมีส่วนร่วมในเรื่อง การแสดงความคิดเห็นเพื่อการพัฒนาสหกรณ์ ที่ระดับของการมีส่วนร่วมทุกครั้งจำนวน 48 คน หรือร้อยละ 33.1 มีส่วนร่วมบ่อยครั้งจำนวน 37 คน หรือร้อยละ 25.5 มีส่วนร่วมบางครั้งจำนวน 38 คน หรือร้อยละ 26.2 และไม่เคยมีส่วนร่วม จำนวน 22 คน หรือร้อยละ 15.2

สมาชิกและคณะกรรมการมีส่วนร่วมในเรื่อง การปฏิบัติตามกฎระเบียบของสหกรณ์ ที่ระดับของการมีส่วนร่วมทุกครั้งจำนวน 84 คน หรือร้อยละ 57.9 มีส่วนร่วมบ่อยครั้งจำนวน 39 คน หรือร้อยละ 26.9 มีส่วนร่วมบางครั้งจำนวน 22 คน หรือร้อยละ 15.2 ไม่มีสมาชิกและคณะกรรมการ ที่ไม่เคยมีส่วนร่วม

สมาชิกและคณะกรรมการมีส่วนร่วมในเรื่องการให้ความร่วมมือปฏิบัติตามในเรื่องต่าง ๆ ตามที่กรรมการกลุ่มร้องขอ ที่ระดับของการมีส่วนร่วมทุกครั้งจำนวน 76 คน หรือร้อยละ 52.4 มีส่วนร่วมบ่อยครั้งจำนวน 43 คน หรือร้อยละ 29.7 มีส่วนร่วมบางครั้งจำนวน 24 คน หรือร้อยละ 16.5 และไม่เคยมีส่วนร่วมจำนวน 2 คน หรือร้อยละ 1.4

จากผลการศึกษาปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิกและคณะกรรมการสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด พบว่าสมาชิกและคณะกรรมการของสหกรณ์ได้มีส่วนร่วม ในการทำกิจกรรมของสหกรณ์อย่างสม่ำเสมอ เช่น การเข้าประชุมทุกครั้งเมื่อมีการประชุม หรือเข้าอบรมในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์ เป็นต้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสมาชิกและคณะกรรมการได้ให้ความสำคัญกับส่วนรวมหรือสหกรณ์เป็นอย่างมาก หรืออาจเป็นเพราะความที่ตระหนักถึงเรื่องของ ประโยชน์ที่จะได้รับจากการทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน

ตอนที่ 4 ทักษะคติของสมาชิกและคณะกรรมการ ที่มีต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของ สหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด

การศึกษาเรื่องทักษะคติของสมาชิกและคณะกรรมการที่มีต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด มีค่าเฉลี่ยของตารางเท่ากับ 2.10 คะแนน (ตารางที่ 13)

ตารางที่ 13 ทศนคติของสมาชิกและคณะกรรมการที่มีต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของ
สหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด

ปัจจัย	ระดับความคิดเห็น						คะแนนเฉลี่ย
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	
1. มีคณะกรรมการที่เข้มแข็ง ซื่อสัตย์สุจริต	61	42.1	82	56.5	2	1.4	2.4
2. มีคณะกรรมการที่มีความรู้ความสามารถ	40	27.6	104	71.7	1	0.7	2.2
3. มีกฎระเบียบของสหกรณ์ที่ชัดเจน	31	21.4	1.6	73.1	8	5.5	2.1
4. มีสมาชิกที่พร้อมปฏิบัติตามกฎของสหกรณ์	37	25.5	99	68.3	8	5.5	2.1
5. มีสมาชิกที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี	40	27.6	100	69.0	4	2.7	2.2
6. มีสมาชิกที่กล้าพูดกล้าเสนอแนะในที่ประชุม	33	22.8	97	66.9	11	7.6	2.0
7. มีระบบการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ	36	24.8	105	72.4	4	2.8	2.2
8. มีแผนการดำเนินงานสหกรณ์อย่างชัดเจน	26	17.9	114	78.6	4	2.8	2.1
9. มีเป้าหมายการพัฒนากลุ่มในอย่างชัดเจน	21	14.5	116	80.0	8	5.5	2.0
10. มีการประชุมชี้แจงกับสมาชิกอยู่เป็นประจำ	29	20.0	107	73.8	9	5.02	2.1
11. มีคณะกรรมการที่แก้ปัญหาต่างๆ อย่างรวดเร็ว	61	42.1	80	55.1	1	0.7	2.3
12. มีพ่อค้าผู้รับซื้อยางให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี	37	25.5	104	71.7	1	0.7	2.2
13. มีแผนการใช้เงินกองกลางอย่างชัดเจน	28	19.3	104	71.7	9	6.2	2.2
14. มีกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ส่วนรวมและสังคม	31	21.4	107	73.8	6	4.1	2.1
15. มีการประสานงานกับทุกฝ่ายเป็นอย่างดี	28	19.3	111	76.6	6	4.1	2.1

สมาชิกและคณะกรรมการมีความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องการมีคณะกรรมการที่เข้มแข็ง ซื่อสัตย์สุจริต ที่ระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งจำนวน 61 คน หรือร้อยละ 42.1 ที่ระดับเห็นด้วยจำนวน 82 คน หรือร้อยละ 56.5 และไม่เห็นด้วยจำนวน 2 คน หรือร้อยละ 1.4

สมาชิกและคณะกรรมการมีความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องการมีคณะกรรมการที่มีความรู้ความสามารถ ที่ระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งจำนวน 40 คน หรือร้อยละ 27.6 ที่ระดับเห็นด้วยจำนวน 104 คน หรือร้อยละ 71.7 และไม่เห็นด้วยจำนวน 1 คน หรือร้อยละ 0.7

สมาชิกและคณะกรรมการมีความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องการมีกฎระเบียบของสหกรณ์ที่ชัดเจน ที่ระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งจำนวน 31 คน หรือร้อยละ 21.4 ที่ระดับเห็นด้วยจำนวน 106 คน หรือร้อยละ 73.1 และไม่เห็นด้วยจำนวน 8 คน หรือร้อยละ 5.5

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สมาชิกและคณะกรรมการมีความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องการมีสมาชิกที่พร้อมปฏิบัติตามกฎของสหกรณ์ ที่ระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งจำนวน 37 คน หรือร้อยละ 25.5 ที่ระดับเห็นด้วยจำนวน 99 คน หรือร้อยละ 68.3 และไม่เห็นด้วยจำนวน 8 คน หรือร้อยละ 5.5

สมาชิกและคณะกรรมการมีความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องการมีสมาชิกที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีที่ระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งจำนวน 40 คน หรือร้อยละ 27.6 ที่ระดับเห็นด้วยจำนวน 100 คน หรือร้อยละ 69.0 และไม่เห็นด้วยจำนวน 4 คน หรือร้อยละ 2.7

สมาชิกและคณะกรรมการมีความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องการมีสมาชิกที่กล้าพูดกล้าเสนอแนะในที่ประชุม ที่ระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งจำนวน 33 คน หรือร้อยละ 22.8 ที่ระดับเห็นด้วยจำนวน 97 คน หรือร้อยละ 66.9 และไม่เห็นด้วยจำนวน 11 คน หรือร้อยละ 7.6

สมาชิกและคณะกรรมการมีความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องการมีระบบการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ ที่ระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งจำนวน 36 คน หรือร้อยละ 24.8 ที่ระดับเห็นด้วยจำนวน 105 คน หรือร้อยละ 72.4 และไม่เห็นด้วยจำนวน 4 คน หรือร้อยละ 2.8

สมาชิกและคณะกรรมการมีความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องการมีแผนการดำเนินงานสหกรณ์อย่างชัดเจน ที่ระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งจำนวน 26 คน หรือร้อยละ 17.9 ที่ระดับเห็นด้วยจำนวน 114 คน หรือร้อยละ 78.6 และไม่เห็นด้วยจำนวน 4 คน หรือร้อยละ 2.8

สมาชิกและคณะกรรมการมีความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องการมีเป้าหมายการพัฒนากลุ่มอย่างชัดเจน ที่ระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งจำนวน 21 คน หรือร้อยละ 14.5 ที่ระดับเห็นด้วยจำนวน 116 คน หรือร้อยละ 80.0 และไม่เห็นด้วยจำนวนคน 8 หรือร้อยละ 5.5

สมาชิกและคณะกรรมการมีความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องมีการประชุมชี้แจงกับสมาชิกอยู่เป็นประจำ ที่ระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งจำนวน 29 คน หรือร้อยละ 20.0 ที่ระดับเห็นด้วยจำนวน 107 คน หรือร้อยละ 73.8 และไม่เห็นด้วยจำนวนคน 9 หรือร้อยละ 5.02

สมาชิกและคณะกรรมการมีความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องการมีคณะกรรมการที่แก้ปัญหาต่างๆอย่างรวดเร็ว ที่ระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งจำนวน 61 คน หรือร้อยละ 42.1 ที่ระดับเห็นด้วยจำนวน 80 คน หรือร้อยละ 55.1 และไม่เห็นด้วยจำนวนคน 1 หรือร้อยละ 0.7

สมาชิกและคณะกรรมการมีความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องการมีพ่อค้าผู้รับซื้ออย่างให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีที่ระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งจำนวน 37 คน หรือร้อยละ 25.5 ที่ระดับเห็นด้วยจำนวน 104 คน หรือร้อยละ 71.7 และไม่เห็นด้วยจำนวน 1 คน หรือร้อยละ 0.7

สมาชิกและคณะกรรมการมีความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องการมีแผนการใช้จ่ายเงินกองกลางอย่างชัดเจน ที่ระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งจำนวน 28 คน หรือร้อยละ 19.3 ที่ระดับเห็นด้วยจำนวน 104 คน หรือร้อยละ 71.7 และไม่เห็นด้วยจำนวนคน 9 หรือร้อยละ 6.2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สมาชิกและคณะกรรมการมีความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องการมีกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ส่วนรวมและสังคม ที่ระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งจำนวน 31 คน หรือร้อยละ 21.4 ที่ระดับเห็นด้วยจำนวน 107 คน หรือร้อยละ 73.8 และไม่เห็นด้วยจำนวนคน 6 หรือร้อยละ 4.1

สมาชิกและคณะกรรมการมีความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องการมีประสานงานกับทุกฝ่ายเป็นอย่างดี ที่ระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งจำนวน 28 คน หรือร้อยละ 19.3 ที่ระดับเห็นด้วยจำนวน 111 คน หรือร้อยละ 76.6 และไม่เห็นด้วยจำนวนคน 6 หรือร้อยละ 4.1

ปัจจัยด้านทัศนคติที่มีต่อปัจจัยความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด พบว่าสมาชิกและคณะกรรมการของสหกรณ์เห็นด้วยต่อปัจจัยที่ทำให้สหกรณ์ประสบความสำเร็จในการดำเนินงาน อาจจะเป็นเพราะว่าสมาชิกและคณะกรรมการของสหกรณ์ได้เห็นและได้รับผลประโยชน์จากการเป็นสมาชิกของสหกรณ์ ส่วนมากสมาชิกและคณะกรรมการของสหกรณ์จะเห็นด้วยกับปัจจัยที่ทำให้สหกรณ์ประสบความสำเร็จในการดำเนินงาน โดยเฉพาะในเรื่องความซื่อสัตย์ ความเข้มแข็ง ความรู้ความสามารถของคณะกรรมการของสหกรณ์ และในเรื่องการแก้ปัญหาต่าง ๆ อย่างรวดเร็วจนเป็นที่น่าพอใจของสมาชิกในสหกรณ์ ซึ่งสิ่งสำคัญในการดำเนินงานของสหกรณ์ คือคณะกรรมการและสมาชิกที่มีความซื่อสัตย์ เสียสละให้ความร่วมมือ และช่วยเหลือกลุ่มในเรื่องต่าง ๆ เพื่อผลประโยชน์ของสมาชิกและส่วนรวมด้วย

ตอนที่ 5 ปัจจัยด้านการสนับสนุนของเจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับ สหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด

การศึกษาเรื่องปัจจัยด้านการสนับสนุนของเจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด มีค่าเฉลี่ยของตารางเท่ากับ 1.21 คะแนน (ตารางที่ 14)

การสนับสนุนของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด จากหน่วยงานส่งเสริมการเกษตรประจำตำบล (เกษตรตำบล) ที่ระดับการสนับสนุนมากจำนวน 132 คน หรือร้อยละ 91.0 สนับสนุนน้อยจำนวน 13 คน หรือร้อยละ 9.0 และไม่ได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

การสนับสนุนของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด จากองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ที่ระดับการสนับสนุนมากจำนวน 93 คน หรือร้อยละ 64.1 สนับสนุนน้อยจำนวน 51 คน หรือร้อยละ 35.2 และไม่สนับสนุนจำนวน 1 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 0.7

การสนับสนุนของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด จากสำนักงานสหกรณ์อำเภอ ที่ระดับการสนับสนุนมากจำนวน 53 คน หรือร้อยละ 67.5 สนับสนุนน้อยจำนวน 25 คน หรือร้อยละ 32.5 และไม่ได้รับการสนับสนุนจำนวน 0 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 0.0

เอกสารที่แนบมาทั้งหมดนี้ เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการดำเนินงานของสหกรณ์ฯ ไม่สามารถนำออกเผยแพร่ได้ หากมีข้อสงสัยหรือต้องการข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อสหกรณ์ฯ

ร้อยละ 36.6 สนับสนุนน้อยจำนวน 91 คน หรือร้อยละ 62.7 และไม่สนับสนุนจำนวน 1 คน หรือร้อยละ 0.7

การสนับสนุนของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์กองทุนสวนยาง บ้านทางเกวียน จำกัด จากสำนักงานสหกรณ์จังหวัด ที่ระดับการสนับสนุนมากจำนวน 13 คน หรือร้อยละ 9.0 สนับสนุนน้อยจำนวน 96 คน หรือร้อยละ 66.2 และไม่สนับสนุนจำนวน 36 คน หรือร้อยละ 24.8

การสนับสนุนของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์กองทุนสวนยาง บ้านทางเกวียน จำกัด จากสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ (จ.พัทลุง) ที่ระดับการสนับสนุนมากจำนวน 89 คน หรือร้อยละ 61.4 สนับสนุนน้อยจำนวน 50 คน หรือร้อยละ 34.5 และไม่สนับสนุนจำนวน 6 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 4.1

การสนับสนุนของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์กองทุนสวนยาง บ้านทางเกวียน จำกัด จากสถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร ที่ระดับการสนับสนุนมากจำนวน 22 คน หรือร้อยละ 15.2 สนับสนุนน้อยจำนวน 92 คน หรือร้อยละ 63.4 และไม่สนับสนุนจำนวน 31 คน หรือ คิดเป็นร้อยละ 21.4

การสนับสนุนของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด จากสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง ที่ระดับการสนับสนุนมากจำนวน 24 คน หรือร้อยละ 16.5 สนับสนุนน้อยจำนวน 79 คน หรือร้อยละ 54.5 และไม่สนับสนุนจำนวน 42 คน หรือร้อยละ 29.0

การสนับสนุนของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์กองทุนสวนยาง บ้านทางเกวียน จำกัด จากพาณิชย์จังหวัด ที่ระดับการสนับสนุนมากจำนวน 22 คน หรือร้อยละ 15.2 สนับสนุนน้อยจำนวน 80 คน หรือร้อยละ 55.2 และไม่สนับสนุนจำนวน 43 คน หรือร้อยละ 29.6

การสนับสนุนของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์กองทุนสวนยาง บ้านทาง เกวียน จำกัด จากกรมการค้าภายใน ที่ระดับการสนับสนุนมาก จำนวน 107 คน หรือร้อยละ 73.8 สนับสนุนน้อยจำนวน 36 คน หรือร้อยละ 24.8 และไม่สนับสนุนจำนวน 2 คน หรือร้อยละ 1.4

การสนับสนุนของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์กองทุนสวนยาง บ้านทางเกวียน จำกัด จากกรมการพัฒนาชุมชน ที่ระดับการสนับสนุนมากจำนวน 5 คน หรือร้อยละ 3.4 สนับสนุนน้อยจำนวน 119 คน หรือร้อยละ 82.1 และไม่สนับสนุนจำนวน 21 คน หรือร้อยละ 14.5

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากผลการศึกษาปัจจัยด้านการมีสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับ สหกรณ์ ฯ จะเห็นได้ว่าระดับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอยู่ในระดับน้อย เนื่องจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนั้นอาจจะมีที่ข้อจำกัดในด้านต่าง ๆ เช่น งบประมาณของ การดำเนินงานส่วนราชการในแต่ละปี หรืออาจจะเป็นเพราะว่ามีหน่วยงานที่เข้าไปมีบทบาท ในการดำเนินงานของสหกรณ์ ฯ เป็นจำนวนมาก หรือหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมีความละเอียด ในการดูแลสหกรณ์ หรืออาจเป็นเพราะเมื่อแรกก่อตั้งจะมีหน่วยงานต่าง ๆ เข้ามาดูแลแต่เมื่อ สหกรณ์มีความเข้มแข็งสามารถช่วยเหลือตัวเองได้แล้ว หน่วยงานนั้น ๆ ก็จะลดบทบาทลง เป็นต้น

ตารางที่ 14 ปัจจัยด้านการสนับสนุนของเจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ปัจจัย	ระดับการสนับสนุน						คะแนนเฉลี่ย
	มาก		น้อย		ไม่สนับสนุน		
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	
1. ส่งเสริมการเกษตรประจำตำบล	132	91.0	13	9.0	-	-	1.9
2. องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)	93	64.1	51	35.2	1	0.7	1.6
3. สำนักงานสหกรณ์อำเภอ	53	36.6	91	62.7	1	0.7	1.3
4. สำนักงานสหกรณ์จังหวัด	13	9.0	96	66.2	36	24.8	0.8
5. สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์	89	61.4	50	34.5	6	4.1	1.5
6. สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร	22	15.2	92	63.4	31	21.4	0.9
7. สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง	24	16.5	79	54.5	42	29.0	0.8
8. พาณิชย์จังหวัด	22	15.2	80	55.2	43	29.6	0.8
9. กรมการค้าภายใน	107	73.8	36	24.8	2	1.4	1.7
10. กรมการพัฒนาชุมชน	5	3.4	119	82.1	21	14.5	0.8

ตอนที่ 6 การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1

H_0 : อายุของสมาชิกและคณะกรรมการสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด ที่แตกต่างกัน จะมีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์ ฯ ไม่แตกต่างกัน

H_1 : อายุของสมาชิกและคณะกรรมการสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด ที่แตกต่างกัน จะมีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์ ฯ แตกต่างกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากผลการทดสอบทุกสมมติฐานแล้ว พบว่าอายุของสมาชิกและคณะกรรมการที่ต่างกันจะมีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานไม่แตกต่างกัน ซึ่งค่า $\chi^2 = 1.920$ ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐานอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 กล่าวคือ การที่สมาชิกและคณะกรรมการมีอายุมากหรืออายุน้อยก็ตาม จะไม่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากว่าการที่สหกรณ์จะประสบความสำเร็จได้จะต้องอาศัยความร่วมมือของทุกคนในสหกรณ์ รวมถึงการที่คณะกรรมการมีความสามารถในการบริหารงาน มีความซื่อสัตย์ ขยัน อดทน เป็นต้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้ไม่จำเป็นว่าจะต้องมีอายุเท่าไรถึงจะทำในสิ่งเหล่านี้ได้ หากเพียงแต่ว่าสมาชิกและคณะกรรมการคนมีความเต็มใจและตั้งใจที่จะทุ่มเทให้กับสหกรณ์แล้ว ก็จะสามารถทำให้สหกรณ์ประสบความสำเร็จได้ทางหนึ่ง (ตารางที่ 15)

ตารางที่ 15 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุของสมาชิกและคณะกรรมการสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด กับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์

อายุ (ปี)	ระดับความสำเร็จ			รวม
	มาก	ปานกลาง	น้อย	
ต่ำกว่า 31	25	30	8	63
31-40	10	4	6	20
41-50	8	6	5	19
51-60	9	5	9	23
มากกว่า 60	9	5	6	20
รวม	61	40	34	145

สมมติฐานที่ 2

H_0 : ระดับการศึกษาของสมาชิกและคณะกรรมการที่แตกต่างกัน จะมีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด ไม่แตกต่างกัน

H_1 : ระดับการศึกษาของสมาชิกและคณะกรรมการที่แตกต่างกัน จะมีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด แตกต่างกัน

ระดับการศึกษาของสมาชิกและคณะกรรมการที่แตกต่างกัน จะมีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด แตกต่างกัน ซึ่งค่า $\chi^2 = 8.523$ จึงยอมรับสมมติฐานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะว่าเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การที่สมาชิกและคณะกรรมการ ได้รับการศึกษาในระดับที่สูงหรือดีกว่า ก็จะสามารถนำความรู้ที่มีมาใช้ในการบริหารงานสหกรณ์ต่างกัน หรือมีความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ได้ดีกว่า มีความคิดก้าวหน้า มีความเข้าใจต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ได้ดีกว่า (ตารางที่ 16)

ตารางที่ 16 ความสัมพันธ์ระดับการศึกษาของสมาชิกและคณะกรรมการมีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด

ระดับการศึกษา	ระดับความสำเร็จ			รวม
	มาก	ปานกลาง	น้อย	
ไม่ได้เรียนหนังสือ	6	5	2	13
ระดับประถมศึกษา	10	7	11	28
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	12	10	10	32
ระดับ ปวช.	31	10	9	50
ระดับ ปวส.	3	7	2	12
ระดับปริญญาตรี	2	3	5	10
รวม	64	42	39	145

สมมติฐานที่ 3

H_0 : จำนวนสมาชิกในครอบครัวของสมาชิกและคณะกรรมการที่แตกต่างกัน จะมีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด ไม่แตกต่างกัน

H_1 : จำนวนสมาชิกในครอบครัวของสมาชิกและคณะกรรมการที่แตกต่างกัน จะมีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด แตกต่างกัน

จำนวนสมาชิกในครอบครัวของสมาชิกและคณะกรรมการที่แตกต่างกัน จะมีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด แตกต่างกัน ซึ่งค่า $\chi^2 = 2.625$ จึงปฏิเสธสมมติฐานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสมาชิกและคณะกรรมการที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวต่างกัน จะทำให้มีมุมมองในเรื่องต่าง ๆ อย่างแตกต่างกัน กล่าวคือสมาชิกและคณะกรรมการที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวจำนวนมากจะไม่สามารถทำกิจกรรมเพื่อสหกรณ์ได้อย่างเต็มที่ เนื่องจากว่ามีภาระอย่างอื่นที่ต้องรับผิดชอบเป็นจำนวนมาก เป็นต้น (ตารางที่ 17)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 17 ความสัมพันธ์ของจำนวนสมาชิกในครอบครัวของสมาชิกและคณะกรรมการต่อ
ความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน

สมาชิกในครอบครัว (คน)	ระดับความสำเร็จ			รวม
	มาก	ปานกลาง	น้อย	
1-2	8	40	22	70
3-4	9	25	11	45
5-6	2	8	10	20
มากกว่า 6 คน	2	3	5	10
รวม	21	76	48	145

สมมติฐานที่ 4

H_0 : รายได้ของสมาชิกและคณะกรรมการที่แตกต่างกัน จะมีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด ไม่แตกต่างกัน

H_1 : รายได้ของสมาชิกและคณะกรรมการที่แตกต่างกัน จะมีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด แตกต่างกัน

รายได้ของสมาชิกและคณะกรรมการที่แตกต่างกัน จะมีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด ไม่แตกต่างกัน ซึ่งค่า $\chi^2 = 1.332$ จึงยอมรับสมมติฐานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการดำเนินงานของสหกรณ์ไม่จำเป็นที่จะต้องเสียค่าใช้จ่ายที่เป็นตัวเงิน เพียงแต่สมาชิกให้ความร่วมมือกันในการดำเนินงานหรือกิจกรรมของสหกรณ์ในลักษณะอื่น จึงทำให้สมาชิกและคณะกรรมการที่มีรายได้ต่างกัน จะมีทัศนคติต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด ไม่แตกต่างกัน (ตาราง 18)

สมมติฐานที่ 5

H_0 : ความเข้าใจต่อวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสหกรณ์ฯ ของสมาชิกและคณะกรรมการที่แตกต่างกัน จะมีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด ไม่แตกต่างกัน

H_1 : ความเข้าใจต่อวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสหกรณ์ฯ ของสมาชิกและคณะกรรมการที่แตกต่างกัน จะมีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด แตกต่างกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความเข้าใจต่อวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสหกรณ์ฯ ของสมาชิกและคณะกรรมการที่แตกต่างกัน จะมีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด แตกต่างกัน ซึ่งค่า $\chi^2 = 33.327$ จึงยอมรับปฏิเสธสมมติฐานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากระดับการศึกษาที่สมาชิกแต่ละคนได้รับต่างกัน กล่าวคือการศึกษาที่สมาชิกและคณะกรรมการมีระดับการศึกษาที่สูงจะทำให้มีความเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ที่แท้จริงของการจัดตั้งสหกรณ์ฯ ได้ดีกว่าสมาชิกและคณะกรรมการที่มีการศึกษาในระดับที่ลดลงมา (ตาราง 19)

ตารางที่ 18 ความสัมพันธ์ของรายได้ของสมาชิกและคณะกรรมการและความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด

รายได้ (บาท/ปี)	ระดับความสำเร็จ			รวม
	มาก	ปานกลาง	น้อย	
ต่ำกว่า 50,000	6	3	6	15
50,001-100,000	9	5	4	18
100,001-150,000	12	7	9	28
150,001-200,000	10	7	5	22
200,001-250,000	15	9	6	30
250,001-300,000	7	4	6	17
มากกว่า 300,000	9	3	3	15
รวม	68	38	39	145

สมมติฐานที่ 6

H_0 : การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสหกรณ์ฯ ของสมาชิกและคณะกรรมการที่แตกต่างกัน จะมีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด ไม่แตกต่างกัน

H_1 : การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสหกรณ์ฯ ของสมาชิกและคณะกรรมการที่แตกต่างกัน จะมีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด แตกต่างกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสหกรณ์ฯ ของสมาชิกและคณะกรรมการที่แตกต่างกัน จะมีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด แตกต่างกัน ซึ่งค่า $\chi^2 = 10.207$ จึงปฏิเสธสมมติฐานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของสหกรณ์ เช่น เมื่อมีการประชุมหรืออบรมที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์สมาชิกและคณะกรรมการทุกคนจะต้องเข้าร่วมทุกครั้ง ซึ่งถือว่าเป็นผลประโยชน์ของสมาชิกและคณะกรรมการของสหกรณ์ที่จะได้รับด้วยอีกด้วย (ตารางที่ 20)

ตารางที่ 19 ความสัมพันธ์ของความเข้าใจต่อวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสหกรณ์ของสมาชิกและคณะกรรมการจะมีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด

ระดับความเข้าใจ	ระดับความสำเร็จ			รวม
	มาก	ปานกลาง	น้อย	
เข้าใจมาก	25	15	10	50
เข้าใจน้อย	12	13	23	48
ไม่เข้าใจ	15	14	18	47
รวม	62	42	51	145

สมมติฐานที่ 7

H_0 : การสนับสนุนของเจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์แตกต่างกัน จะมีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด ไม่แตกต่างกัน

H_1 : การสนับสนุนของเจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์แตกต่างกัน จะมีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด แตกต่างกัน

การสนับสนุนของเจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์แตกต่างกัน จะมีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด ไม่แตกต่างกัน ซึ่งค่า $\chi^2 = 4.692$ จึงยอมรับสมมติฐานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 ทั้งนี้ อาจเนื่องจากว่าหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์จะเข้ามามีบทบาทกับสหกรณ์ในระยะแรกเท่านั้น และจะไม่บทบาทกับสหกรณ์ก็ต่อเมื่อสหกรณ์มีความเข้มแข็งพอและดูแลตนเองได้แล้ว (ตารางที่ 21)

ตารางที่ 20 ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสหกรณ์และจะมีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงาน ของสหกรณ์สวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด

ระดับการมีส่วนร่วม	ระดับความสำเร็จ			รวม
	มาก	ปานกลาง	น้อย	
ทุกครั้ง	35	22	18	65
บ่อยครั้ง	19	9	4	32
บางครั้ง	14	6	8	28
ไม่เคย	9	5	6	20
รวม	77	42	36	145

ตารางที่ 21 ความสัมพันธ์การสนับสนุนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและความสำเร็จในการดำเนินงาน ของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด

ระดับการสนับสนุน	ระดับความสำเร็จ			รวม
	มาก	ปานกลาง	น้อย	
สนับสนุนมาก	40	22	13	75
สนับสนุนน้อย	13	9	6	28
ไม่สนับสนุน	15	16	11	42
รวม	68	47	30	145

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด จังหวัดพัทลุง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด และนำผลที่ได้จากการศึกษามาเสนอเป็นแนวทางให้กับสหกรณ์กองทุนสวนยางแห่งอื่น เพื่อจะได้นำไปประกอบการพิจารณาในการกำหนดแนวทางการบริหารสหกรณ์ของตนเองให้บรรลุเป้าหมาย ซึ่งการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากสมาชิกและคณะกรรมการสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด จำนวน 145 คน จากประชากรทั้งหมดจำนวน 230 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถาม จากนั้นนำผลที่ได้จากการศึกษามาทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ ซึ่งผลการศึกษาทั้งหมดสามารถสรุปได้ดังนี้

สรุป

จากการศึกษาฐานะทางการเงินของสหกรณ์ในระยะเวลา 5 ปี คือ ปี 2540-2544 นั้น เมื่อนำมาคำนวณตามสูตรอัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์ที่ได้กำหนดไว้ข้างต้นแล้ว ได้อัตราส่วนทุนดำเนินงานเป็น 1.48 0.22 254.06 80.5 และ 258.87 ตามลำดับ อัตราส่วนทดสอบสภาพคล่องเป็น 1.11 -0.07 154.47 72.71 และ 193.48 ตามลำดับ อัตราการหมุนเวียนของสินค้าคงคลังเป็น 7.23 45.14 49.91 36.24 และ 47.44 อัตราส่วนกำไรขั้นต้นต่อยอดขายคิดเป็นร้อยละ 1.96 40.34 30.53 56.22 และ 69.36 ตามลำดับ อัตราส่วนยอดขายต่อสินทรัพย์ถาวรที่ใช้ดำเนินการเป็น 21.56 29.87 52.54 59.43 และ 56.78 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาจากอัตราส่วนข้างต้นทำให้ทราบถึงแนวโน้มในการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด ว่าเป็นไปในทิศทางที่มีความก้าวหน้าและประสบความสำเร็จในด้านการบริหารงาน ซึ่งอัตราส่วนต่าง ๆ มีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นถึงแม้ว่าจะเป็นการเพิ่มที่ไม่สม่ำเสมอก็ตาม แต่ก็จะเห็นได้ว่าสหกรณ์ก็ยังสามารถบริหารงานจนเกิดกำไรได้ทุกปี

ในด้านปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จนั้น สามารถสรุปได้ ดังนี้ ข้อมูลที่เกี่ยวกับลักษณะพื้นฐานของสมาชิกและคณะกรรมการของสหกรณ์ พบว่าสหกรณ์มีสมาชิกและคณะกรรมการของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด เป็นเพศชายร้อยละ 82.8 และเพศหญิงร้อยละ 17.2 โดยสมาชิกและคณะกรรมการของสหกรณ์มีอายุต่ำสุดที่ 28 ปี สูงสุดที่ 10 ปี และมีอายุเฉลี่ยที่ 47 ปี

แม้ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระดับการศึกษาสูงสุดของสมาชิกและคณะกรรมการของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด พบว่าสมาชิกและคณะกรรมการมีระดับการศึกษาสูงสุด ดังนี้ ระดับประถมศึกษาร้อยละ 53.1 ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นร้อยละ 24.1 ในระดับ ปวช.ร้อยละ 11.7 ไม่ได้เรียนหนังสือร้อยละ 5.5 ในระดับ ปวส. ร้อยละ 3.5 และในระดับปริญญาตรีร้อยละ 2.1 ด้านอาชีพที่ทำรายได้หลักให้กับครอบครัวของสมาชิกและคณะกรรมการ ได้แก่ อาชีพการทำสวนยางพาราร้อยละ 81.4 อาชีพทำสวนไม้ผลร้อยละ 9.0 อาชีพค้าขายร้อยละ 5.5 และอาชีพรับจ้างร้อยละ 4.1 ด้านพื้นที่ในการทำสวนยางของสมาชิกและคณะกรรมการสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด พบว่าสมาชิกและคณะกรรมการมีพื้นที่ต่ำกว่า 20 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 33. สมาชิกที่มีพื้นที่ 21-40 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 30.3 สมาชิกที่มีพื้นที่ 41-60 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 25.5 สมาชิกที่มีพื้นที่ 61-80 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 4.1 สมาชิกที่มีพื้นที่ 81-100 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 3.5 และสมาชิกที่มีพื้นที่มากกว่า 100 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 2.8 โดยสมาชิกที่มีพื้นที่น้อยที่สุด 3 ไร่ มากที่สุดคือ 200 ไร่ และพื้นที่เฉลี่ยเท่ากับ 36.9 ไร่ ด้านรายได้จากการขายผลผลิตยางพาราของสมาชิกและคณะกรรมการ พบว่าสมาชิกที่มีรายได้ระหว่าง 50,001-100,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 29.6 สมาชิกที่มีรายได้ต่ำกว่า 50,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 20 รายได้ระหว่าง 100,001-150,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 17.2 รายได้ระหว่าง 150,001-200,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 15.9 รายได้ระหว่าง 200,001-250,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 7.6 รายได้มากกว่า 300,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 6.9 และรายได้ระหว่าง 250,001-300,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 2.8 ด้านจำนวนสมาชิกในครอบครัวของสมาชิกและคณะกรรมการสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด พบว่าสมาชิกคิดเป็นร้อยละ 56.5 มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวระหว่าง 5-6 คน คิดเป็นร้อยละ 16.6 มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวระหว่าง 3-4 คน คิดเป็นร้อยละ 13.8 มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวมากกว่า 6 คน และร้อยละ 13.1 มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวระหว่าง 1-2 คน

ปัจจัยด้านความเข้าใจของสมาชิกกลุ่มต่อวัตถุประสงค์ของการรวมกลุ่มสหกรณ์สวนยาง ความเข้าใจของสมาชิกกลุ่มต่อวัตถุประสงค์ของการรวมกลุ่มสหกรณ์สวนยาง สมาชิกและคณะกรรมการมีความเข้าใจมาก ได้แก่ สมาชิกต้องนำยางมารวมขายตามวันเวลาและสถานที่ที่กำหนดร้อยละ 83.5 การทำบัญชีต้องทำบัญชีการขายยางไว้เป็นหลักฐานทุกครั้ง ร้อยละ 82.1 และสมาชิกต้องร่วมแรงร่วมใจกันพัฒนากิจการของสหกรณ์ร้อยละ 78.6

ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิกและคณะกรรมการสหกรณ์กองทุนสวนยาง สมาชิกและคณะกรรมการมีส่วนร่วมทุกครั้งในเรื่องของการนำยางไปรวมขายที่สหกรณ์ตามที่คณะกรรมการกลุ่มกำหนดร้อยละ 59.3 และสมาชิกและคณะกรรมการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสหกรณ์ร้อยละ 57.9

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อสหกรณ์กองทุนสวนยางที่ประสบผลสำเร็จในการดำเนินงาน พบว่าสมาชิกเห็นด้วยอย่างยิ่งในเรื่องคณะกรรมการที่เข้มแข็ง ซื่อสัตย์ สุจริต และมีการแก้ปัญหาอย่างรวดเร็วฉับไวเป็นที่พอใจของสมาชิกร้อยละ 42.1 มีคณะกรรมการที่มีความรู้ความสามารถ สมาชิกให้ความร่วมมือต่อคณะกรรมการกลุ่มเป็นอย่างดีร้อยละ 27.6

การสนับสนุนของเจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พบว่าการสนับสนุนของเจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอยู่ในระดับน้อย หน่วยงานที่มีสนับสนุนมาก ได้แก่ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร (เกษตรตำบล) ร้อยละ 91.0 สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางร้อยละ 73.8 สำนักงานเกษตรอำเภอร้อยละ 64.1 องค์การบริหารส่วนตำบลร้อยละ 61.4 สำนักงานเกษตรจังหวัดร้อยละ 36.6 กรมวิชาการเกษตรร้อยละ 16.5 พาณิชย์จังหวัดและกรมการค้าภายในร้อยละ 15.2 ฝ่ายปกครองและกรมการพัฒนาชุมชนร้อยละ 9.0 และ 3.4 ตามลำดับ

การทดสอบสมมติฐานที่ยอมรับสมมติฐานอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 ได้แก่ อายุของสมาชิกและคณะกรรมการที่ต่างกัน จะมีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานไม่แตกต่างกัน รายได้ของสมาชิกและคณะกรรมการที่แตกต่างกันจะมีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ปฏิเสธสมมติฐาน ได้แก่ ระดับการศึกษาของสมาชิกและคณะกรรมการที่แตกต่างกัน มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัดแตกต่างกัน จำนวนสมาชิกในครอบครัวของสมาชิกและคณะกรรมการที่แตกต่างกันจะมีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด แตกต่างกัน ความเข้าใจต่อวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสหกรณ์ฯ ของสมาชิกและคณะกรรมการที่แตกต่างกันจะมีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด แตกต่างกัน การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสหกรณ์ฯ ของสมาชิกและคณะกรรมการที่แตกต่างกันจะมีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด แตกต่างกัน การสนับสนุนของเจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์แตกต่างกันจะมีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด แตกต่างกัน

จากผลการศึกษาที่ได้ทั้งหมด สามารถสรุปได้ว่าผลการดำเนินงานของสหกรณ์อยู่ในระดับที่ประสบความสำเร็จ โดยมีผลการดำเนินงานนั้นมีความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง ด้านปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ ได้แก่ ปัจจัยพื้นฐานของสมาชิกและคณะกรรมการ ระดับการศึกษาของสมาชิกและคณะกรรมการ จำนวนสมาชิกในครอบครัวของสมาชิกและคณะกรรมการ ความเข้าใจต่อวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสหกรณ์ฯ ของสมาชิกและคณะกรรมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสหกรณ์ฯ ของสมาชิกและคณะกรรมการ การสนับสนุนของเจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

เอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อเสนอแนะ

1. รัฐบาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการปรับปรุงกลยุทธการส่งเสริมเพื่อศักยภาพและประสิทธิภาพ ในการพัฒนาสหกรณ์ให้มีการติดต่อสื่อสารแบบรายบุคคลและแบบเครือข่ายกับบุคคลภายนอกสหกรณ์และนำวิธีการใหม่ ๆ มาปรับใช้โดยมุ่งเน้น เพื่อให้สหกรณ์มีความเข้มแข็ง และสามารถตอบสนองต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนและพึ่งพาตนเองได้มากยิ่งขึ้น

2. ในการจัดตั้งสหกรณ์ต่าง ๆ ของกรมส่งเสริมสหกรณ์ควรมีการวางหลักเกณฑ์และกลยุทธในการดำเนินงานที่ชัดเจน โดยมีจุดมุ่งหมายให้เกษตรกรมีบทบาทในการพัฒนาตนเอง รู้จักแก้ปัญหาด้วยตนเอง และมีการพัฒนาให้สมาชิกรู้คุณค่าในการรับผิดชอบต่อสังคมและส่วนรวม

3. จากข้อเสนอแนะของเกษตรกรซึ่งเห็นว่ารัฐควรเข้าไปช่วยเหลือเกษตรกรชาวสวนยางผ่านทางสหกรณ์กองทุนสวนยาง โดยเฉพาะด้านราคาจะต้องมีการช่วยเหลือให้เกษตรกรขายยางได้ในราคาที่เป็นธรรม มีการกำหนดราคา มีการประกาศราคายางอย่างทั่วถึง ให้มีการประมูลราคาที่เป็นธรรม และจัดหาตลาดขายให้เกษตรกร เช่น การแทรกแซงราคายาง การจัดตลาดกลางยางพารา ในจังหวัดต่าง ๆ โดยรัฐจะต้องเข้าไปดูแลและสนับสนุนอย่างจริงจัง

4. การที่จะให้เกษตรกรผู้มีรายได้น้อยมากเข้าร่วมกลุ่มมาขึ้นนั้น กลุ่มควรมีกิจกรรมเกี่ยวกับการจัดตั้งกองทุนหมุนเวียนของกลุ่มขึ้น เพื่อให้เกษตรกรเหล่านี้ได้กู้ยืมเพื่อเป็นเงินหมุนเวียนระหว่างที่กำลังรอขายยางให้กับสหกรณ์ และสหกรณ์ควรมีกิจกรรมบริการด้านปัจจัยการผลิตต่าง ๆ แก่สมาชิกเพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกแก่สมาชิกด้วย

5. ควรมีองค์กรเกษตรกรที่เป็นของชาวสวนยางที่แท้จริงทั้งในระดับอำเภอและจังหวัด เพื่อให้เกษตรกรได้ประสานงานและร่วมมือกันดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะเป็นประโยชน์แก่ชาวสวนยางด้วยกันเอง โดยรัฐจะต้องเป็นเพียงผู้สนับสนุนมากกว่าผู้ชี้นำ

เอกสารอ้างอิง

กรมส่งเสริมสหกรณ์. 2531. การสหกรณ์ในประเทศไทย. กรุงเทพฯ ฯ: โรงพิมพ์
ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

กรมส่งเสริมสหกรณ์. 2538. คู่มือส่งเสริมสหกรณ์กองทุนสวนยาง. (อัคราเนมา)

กรมส่งเสริมสหกรณ์. 2545. โครงการจัดชั้นคุณภาพสหกรณ์. (อัคราเนมา)

กรมส่งเสริมสหกรณ์. 2544. ประวัติและผลงานเกษตร สถาบันเกษตรกร สหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ
ที่เข้ารับพระราชทานโล่รางวัลในงานพระราชพิธีพืชมงคลจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ
ประจำปี 2544. (ไม่ระบุสำนักพิมพ์)

กรมส่งเสริมสหกรณ์. 2546. หลักเกณฑ์การคัดเลือกสหกรณ์ดีเด่นระดับภาคและระดับชาติ.
ประเภทสหกรณ์การเกษตร (สหกรณ์ผู้ผลิตยางพารา). (อัคราเนมา)

กรมส่งเสริมสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. 2546. หลักสหกรณ์. <http://www.cdp.co.th>.
วันที่ 25 พฤศจิกายน 2546.

กองประมวลผลและพัฒนาสารสนเทศ. 2546. สถิติผลการดำเนินงานและฐานะการเงินรายงาน
สหกรณ์ สหกรณ์ภาคการเกษตร (เกษตร ประมง นิคม) ประจำปี 2540-2544. (อัคราเนมา)

กาญจนา งานสุจริต. 2539. การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการดำเนินงานของ
สหกรณ์การเกษตรสันป่าตอง จำกัด จ.เชียงใหม่ วิทยานิพนธ์ ปริญญาโท,
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ถวิล ชาราโกชน์. 2532. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ ฯ : โอเดียนสโตร์.

ชนิด จันทร์ประทีป. 2543. การดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านเขาคอก จำกัด.

กรมส่งเสริมสหกรณ์.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สนธิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย. 2544. ที่ระลึกเนื่องในโอกาสพระราชทานรางวัลสหกรณ์
ที่มีผลงานดีเด่น ประจำปี 2544. (ไม่ระบุสำนักพิมพ์)

สุภลักษณ์ อิงคนินันท์. 2537. การวิเคราะห์ความรู้และทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อสหกรณ์การ
เกษตรเมืองกาฬสินธุ์ จำกัด. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. 2546. ยางพารา.
<http://www.thailandrubber.thaigov.net>. วันที่ 25 พฤศจิกายน 2546.

อเนกบำรุงกิจ. 2538. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ผู้ปลูก
หอมหัวใหญ่กาญจนบุรี จำกัด. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

อวรรณ ฝั้นเฟื่อ. 2542. ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกในกิจกรรมสหกรณ์การเกษตร
สะเมิง จำกัด. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยแม่โจ้.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถาม

เรื่อง ปัจจัยบางประการที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด

ชื่อ-สกุล .....

บ้านเลขที่ ..... หมู่ ..... ตำบล ..... อำเภอ ..... จังหวัด พัทลุง

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะพื้นฐานของเกษตรกร

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ใน หน้าข้อความที่ตรงกับความคิดเห็นของผู้ตอบเพียงคำตอบเดียว

1. อายุของท่าน ..... ปี
2. ท่านเป็นสมาชิกมา ..... ปี (หากเกิน 6 เดือนให้ปัดขึ้น)
3. ระดับการศึกษาสูงสุด

☐ ไม่ได้เรียนหนังสือ	☐ จบระดับ ประถมศึกษา
☐ จบระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น	☐ จบระดับ มัธยมศึกษาตอนปลาย
☐ จบระดับ ปวช.	☐ จบระดับ ปวส.
☐ จบระดับปริญญาตรี	☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....
4. อาชีพหลัก

☐ ทำสวนยางพารา	☐ ทำสวนผลไม้	☐ ค้าขาย
☐ รับจ้าง (โปรดระบุ)	☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)	
5. อาชีพรองหรืออาชีพเสริมรายได้

☐ ทำสวนยางพารา	☐ ทำสวนผลไม้	☐ ค้าขาย
☐ รับจ้าง (โปรดระบุ)	☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)	
6. พื้นที่สวนยางทั้งหมด (ไร่)

☐ น้อยกว่า 15 ไร่	☐ 16 – 50 ไร่	☐ มากกว่า 50 ไร่
---------------------------------------	-----------------------------------	--------------------------------------
7. จำนวนสมาชิกในครอบครัวทั้งหมด

☐ 1 – 2 คน	☐ 3 – 4 คน
☐ 5 – 6 คน	☐ มากกว่า 6 คน
8. สถานภาพในสหกรณ์ฯ

☐ เป็นคณะกรรมการฯ (โปรดระบุตำแหน่ง) .....
☐ เป็นสมาชิกสหกรณ์
9. รายได้จากการจำหน่ายผลผลิตจากยางพารา (ต่อปี) ..... บาท
10. เงินลงทุนในการผลิตยางพารา (ต่อปี) ..... บาท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 ปัจจัยด้านความเข้าใจของสมาชิกต่อวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด
คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องทางขวามือให้ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสหกรณ์	ทราบ		
	ชัดเจน	บางส่วน	ไม่ทราบ
คณะกรรมการของสหกรณ์ จะเป็นผู้บริหาร วางแผน และควบคุมดูแลการดำเนินงานของสหกรณ์ฯ			
เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ ต้องติดตามดูแลให้จนกว่าสหกรณ์จะช่วยตัวเองได้			
เป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ประสานงานกับพ่อค้าผู้รับซื้อ			
เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการสหกรณ์ ที่ประสานงานกับพ่อค้าผู้รับซื้อยางพารา			
สมาชิกสหกรณ์ ต้องนำยางมารวมขายตามวัน เวลา และสถานที่ตามกำหนด			
การขายยางพาราจะทำโดยวิธีสีราคา ตกลงราคา หรือประมูลราคา			
สหกรณ์จะมีรายได้จากน้ำหนักที่เป็นเศษของกิโลกรัม หรือจากแหล่งอื่นๆ			
สหกรณ์จะต้องจัดทำบัญชีการขายยางพาราไว้ เพื่อเป็นหลักฐานทุกครั้ง			
สหกรณ์ควรมีประชุมสมาชิกทั้งหมด เพื่อรายงานผลการดำเนินงาน			
คณะกรรมการสหกรณ์ควรมีการประชุมก่อนและหลังวันรวมขายยาง			
คณะกรรมการสหกรณ์และสมาชิก จะต้องช่วยกันพัฒนากิจการของสหกรณ์			
การเลือกตั้งคณะกรรมการชุดใหม่ ควรกำหนดให้มีขึ้นทุก 1-2 ปี			

ตอนที่ 3 ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิกของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด
คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องทางขวามือให้ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ท่านมีส่วนร่วมในกิจกรรมเหล่านี้เพียงใด	ระดับการมีส่วนร่วม			
	ไม่เคย	บางครั้ง	บ่อยครั้ง	ทุกครั้ง
ทำยางแผ่นคุณภาพดี				
คิดชั้นยางของตนเองก่อนนำไปรวมขาย				
นำยางไปรวมขายตามที่สหกรณ์กำหนด				
เข้าร่วมประชุมตามที่คณะกรรมการกำหนด				
แสดงความคิดเห็นต่างๆ เพื่อการพัฒนาสหกรณ์				
ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสหกรณ์				
ให้ความร่วมมือปฏิบัติตามในเรื่องต่างๆ ตามที่กรรมการกลุ่มร้องขอ				

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 6 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด
คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องทางขวามือให้ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

6.1 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน

ปัญหาและอุปสรรค	ใช่	ไม่ใช่
ยางแผ่นที่ผลิตได้ส่วนใหญ่คุณภาพยังไม่ดีพอ		
จำนวนสมาชิกที่นำยางมารวมขายที่สหกรณ์มีน้อยราย		
พ่อค้าไม่มาประมูล หรือมาประมูลน้อยราย		
ราคาที่ยางผ่านสหกรณ์ไม่แตกต่างกับราคาที่ซื้อตามปกติในท้องตลาด		
สมาชิกไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสหกรณ์		
สมาชิกไม่เชื่อถือในคณะกรรมการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคณะกรรมการคัดยาง		
สมาชิกบางส่วนไม่ค่อยแสดงความคิดเห็นในที่ประชุม		
สมาชิกบางส่วนเอาแต่ได้ฝ่ายเดียว ไม่ยอมเสียสละในสิ่งที่ควรเสียสละ		
คณะกรรมการกลุ่มขาดความซื่อสัตย์สุจริต		
คณะกรรมการกลุ่มไม่มีประสิทธิภาพในการบริหารงาน		
ราคายางที่ประมูลได้ในแต่ละครั้งนั้น ไม่เป็นที่พอใจของคณะกรรมการและสมาชิก		
จ่ายเงินล่าช้า สมาชิกรับเงินไม่ทันในวันขายยาง		

6.2 ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด

.....
(.....)

ผู้สัมภาษณ์

..... / ..... / .....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้